

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Moties.....	5
Moties	7
Programma's	15
Veiligheid.....	17
Sociaal Domein	21
Vitale en aantrekkelijke stad	33
Mobiliteit	37
Ruimtelijke en Economische ontwikkeling	41
Openbare ruimte	47
Onderwijs	49
Inwoners en Bestuur	53
Paragrafen	57
C. Onderhoud kapitaalgoederen.....	59
E. Bedrijfsvoering	61
H. Grote projecten	65
Ombuigingen en bezuinigingen	67
Ombuigingen en bezuinigingen	69
Financiële stand van zaken	73
Financiële stand van zaken	75

Besluitvorming	83
Besluitvorming	85
Bijlagen	87
Bijlage 1: Financiële mutaties	89
Bijlage 2: Overzicht lopende bezuinigingen	93

Inleiding

Aan de raad

Voor u ligt de eerste voortgangsrapportage van de begroting van 2018. Deze rapportage beslaat de periode januari-april 2018.

U vindt in deze voortgangsrapportage alleen de afwijkingen in de voortgang van de voorgenomen activiteiten voor 2018 qua planning, inhoud en/of financiën en de eventuele consequenties daarvan. Geen bericht is dus in dit geval goed bericht: als er niets gemeld wordt, betekent dat, dat de voorgenomen activiteit volgens planning is of wordt uitgevoerd.

Verder wordt, indien van toepassing, melding gemaakt van nieuwe (beleids)ontwikkelingen die zich na de vaststelling van de begroting hebben voorgedaan.

Moties

In deze voortgangsrapportage vindt u de stand van zaken van de door u vastgestelde moties die nog in behandeling zijn en/of die worden “gevolgd” en waar iets over te melden valt.

Wij geven u met deze voortgangsrapportage inzicht in de actuele stand van zaken.

College van Burgemeester en Wethouders.

Moties

Moties

Inleiding

In dit hoofdstuk vindt u de stand van zaken van de uitvoering van de door de raad aangenomen moties die nog niet zijn afgehandeld. Gerapporteerd wordt in de volgorde van de raadsvergaderingen waarin de moties aan de orde zijn geweest.

Uitwerking van de moties

Datum raadsvergadering: 25-6-2014

Motie: Realisatie Wielerpark

Namens: D66, CDA, PvdB

Stand van zaken: Wielerverenigingen JvR De Batauwens en TFCC De Weirijders hebben samen Wielersportcentrum De Betuwe opgericht voor realisatie en exploitatie van het wielerpark. In december 2017 is het project afgerond en 2 april 2018 heeft de feestelijke opening plaatsgevonden. De provincie en de gemeente hebben in cofinanciering financiële bijdragen geleverd. De eindcontrole en -afrekening met de provincie vinden voor het eind van 2018 plaats.

Datum raadsvergadering: 16-7-2014

Motie: Vertrouwenspersoon

Namens: PvdB, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, Sociaal Tiel

Stand van zaken: In de vergadering van 15 maart 2017 j.l. is in de commissie Samenleving een memo over de stand van zaken behandeld. De voortgang van de pilot in de gemeente Lingewaard wordt gevolgd. Afgesproken is dat er begin 2018 weer contact wordt gelegd met de gemeente Lingewaard. Navraag leert dat de evaluatie van Lingewaard eind 2018 plaats gaat vinden.

Datum raadsvergadering: 15-10-2014

Motie: Borging privacy

Namens: ProTiel

Stand van zaken: De privacyprotocollen Wmo en Jeugd worden meegenomen in de nieuwe gebruikswijze van privacygevoelige gegevens, aangestuurd door BVOWB. Vanaf 25 mei 2018 moet deze nieuwe werkwijze gevolgd worden.

Datum raadsvergadering: 12-11-2014

Motie: Stadspas

Namens: Sociaal Tiel, PvdA

Stand van zaken: Met ingang van 1 januari 2018 is het minimabeleid 2018 in werking getreden. Er zijn een aantal pakketten samengesteld, waaronder het kindpakket en het woonpakket. De motie voor een stadspas heeft als doel inwoners met een laag inkomen deel te kunnen laten nemen aan culturele en sportieve activiteiten. Met het kindpakket is hier voor kinderen invulling aan gegeven via het Jeugdsportfonds, Jeugdcultuurfonds en stichting Leergeld. Voor deelname aan culturele en sportieve activiteiten door volwassenen is geen beleid geformuleerd. Een andere mogelijkheid is de inzet van de stadspas op het woonpakket, voor de verstrekking van onder andere witgoed. Hierbij zijn bezwaren vanuit de cliëntenraad aangedragen in het kader van privacy. Het overleg met de cliëntenraad krijgt nog een vervolg. Na vorming van het nieuwe college gaan we verder in op de wijze van afhandeling van deze motie.

Datum raadsvergadering: 11-12-2014

Motie: Grip op decentralisaties

Namens: PvdB

Stand van zaken: Op 15 juni 2017 is de Analyse jaarrekening 2016, tekorten sociaal domein besproken in de raad. In de raad van 15 juni is besloten dat er elke 3 maanden een rapportage sociaal domein aangeboden wordt aan de raad: zowel cijfers als inhoud, naar het model van de rapportages veilig Thuis. Cijfers, prognose, financiële stand, met daarnaast ook een inhoudelijke rapportage. De kwartaalrapportages over het 2e, 3e en 4e kwartaal 2017 zijn ter bespreking voorgelegd aan de gemeenteraad.

Datum raadsvergadering: 11-11-2015

Motie: Aanleg glasvezel

Namens: CDA, VVD, D66, PvdA, ProTiel, ChristenUnie

Stand van zaken: Begin april 2018 is de goedkeuring ontvangen van de Europese Commissie (EC) over het regionaal breedbandproject. Het is een primeur voor Nederland! In de pers zijn hierover al artikelen verschenen. De regio Rivierenland mag nu voor de "witte gebieden" (alleen telefoonkabel) in vooral de buitengebieden (circa 12.000 adressen) snel internet gaan aanbieden. Nu de Europese Commissie het groene licht heeft gegeven worden voorstellen voorbereid voor het vervolgtraject (realisatie) die ter besluitvorming aan colleges en raden worden voorgelegd. Verwacht wordt dat dit direct na de zomerperiode zal plaatsvinden.

Datum raadsvergadering: 26-10-2016

Motie: Deelname Nacht van de Nacht

Namens: PvdA, ChristenUnie, GroenLinks, OD16, PvdB, Sociaal Tiel, D66, CDA, ProTiel

Stand van zaken: De afgelopen twee jaar heeft Tiel meegedaan aan de actie. En zal dit de volgende jaren blijven doen. Wij stellen voor om de motie als afgedaan te beschouwen.

Datum raadsvergadering: 16-11-2016

Motie: Aanpak winkelleegstand

Namens: CDA, PvdA, D66

- Stand van zaken:** Leegstand wordt via verschillende sporen opgepakt;- Met de uitwerking van de structuurvisie binnenstad en te kiezen voor een kernwinkelgebied;- Hart van Tiel benadert om met pandeigenaren het gesprek aan te gaan over de leegstand in Tiel en te pleiten voor een gezamenlijke aanpak;- In het coalitieakkoord is geld uitgetrokken voor een stadsmakelaar aanpak leegstand.
- Motie:** Appcare
- Namens:** PvdB, OD16, ChristenUnie
- Stand van zaken:** In de vergadering van de commissie Bestuur van 27 november 2017 is de beantwoorde van de motie Appcare besproken. Conclusie is om te kijken naar de totale inzet van verschillende media en hier een media toolbox voor te ontwikkelen.
- Motie:** Beperken redundantie accountantscontrole
- Namens:** D66, VVD
- Stand van zaken:** Voor de jaarrekeningcontrole 2017-2018 is een gemeenschappelijke aanbesteding gestart samen met gemeente Culemborg en BWB. Uiteindelijk is de keuze op Baker Tilly Berk gevallen, waarover u in de raad van 27 september een besluit heeft genomen. Verdere mogelijkheden om controle-op-controle te beperken onderzoeken we gedurende de jaarrekeningcontrole 2017 in overleg met onze nieuwe accountant.
- Motie:** Sociale wijkteams
- Namens:** OD16, ChristenUnie, PvdB, PvdA, Sociaal Tiel
- Stand van zaken:** De uitwerking van de motie 'te komen met een keuzenotitie met varianten voor het instellen van sociale wijkteams van 0 tot 100' wordt geïntegreerd in het vervolgtraject portaal sociaal domein. De keuzenotitie voor de integrale toegang tot het sociaal domein is opgesteld en wordt voorgelegd aan de raad.
- Motie:** Tiny Houses
- Namens:** GroenLinks, OD16, ProTiel, CDA, ChristenUnie, Sociaal Tiel, PvdA, PvdB

Stand van zaken:	Met initiatiefnemers is een gesprek gevoerd waarin mogelijke locaties voor de tiny houses zijn besproken. In de raad van 21 februari 2018 is een procesvoorstel besproken. Het is de bedoeling om eerst informatie te geven aan de inwoners van Tiel over de tiny houses: wat zijn het en wie wonen er. Parallel daaraan wordt verder gezocht naar een geschikte locatie. Wanneer een locatie is gevonden wordt gestart met de planologische procedure.
Motie:	Woonbeleid
Namens:	VVD, PvdA, CDA, D66, PvdB, ChristenUnie, Sociaal Tiel
Stand van zaken:	Tijdens de raadsvergadering van 30 augustus 2017 is ingestemd met het plan van aanpak voor de motie Woonbeleid, met dien verstande dat voor de Commissie Ruimte van 3 oktober via een informatienota een doorkijk werd gegeven op de planning en betrokkenheid van de Raad. Deze informatienota heeft 3 oktober op de lijst met ingekomen stukken gestaan. Het plan van aanpak wordt op dit moment uitgevoerd. Voorgesteld wordt om de motie als afgedaan te beschouwen.
Datum raadsvergadering:	21-12-2016
Motie:	Geluksbudget
Namens:	ChristenUnie, Sociaal Tiel, VVD, PvdB, ProTiel, OD16, GroenLinks, CDA
Stand van zaken:	Het onderzoek naar de mogelijkheden voor het verstrekken van een geluksbudget aan individuele inwoners hebben we nog niet kunnen afronden. De financiële effecten van de invoering van een geluksbudget zijn nog niet in beeld te brengen. Dat is reden om dit niet op te nemen in de perspectievennota 2018.
Datum raadsvergadering:	17-5-2017
Motie:	Industrieweg - Brandstofverkooppunt milieuvriendelijk
Namens:	CU, Groen Links
Stand van zaken:	De wens van de raad is onder de aandacht gebracht van Van Dijkhuizen, exploitant tankstation

Motie: VVV-kiosk
Namens: VVD, ProTiel, Sociaal Tiel
Stand van zaken: Waardevol Tiel werkt samen met Stichting Stadsherstel en een beoogd exploitant een voorstel tot behoud en invulling van het gebouw uit. Zomer 2018 moet de haalbaarheid van de voorstellen duidelijk zijn.

Datum raadsvergadering: 28-6-2017

Motie: Zwerfvuil
Namens: CDA, PvdB, VVD, Sociaal Tiel, ProTiel, CU
Stand van zaken: Reactie op motie is in roulatie gebracht, bespreking in raad 25 oktober 2017. Wij stellen voor de motie als afgedaan te beschouwen

Motie: Veteranendag
Namens: VVD
Stand van zaken: Bij de dodenherdenking 2018 en verder zal dit jaar een dag voor de veteranen worden georganiseerd op zaterdag 16 juni in en om de Maartenskerk.

Datum raadsvergadering: 30-8-2017

Motie: Extra plastic inzamelcontainers
Namens: PvdB
Stand van zaken: Vragen zijn beantwoord in memo aan Bestuur van 11 september 2017. Wij stellen voor de motie als afgedaan te beschouwen.

Datum raadsvergadering: 27-9-2017

Motie: Voorstel achteraf scheiden

Namens:	PvdA
Stand van zaken:	Brief aan andere gemeenteraden is verzonden op 2 oktober 2017. Wij stellen voor de motie als afgedaan te beschouwen.
Motie:	Verlenging jaarthema wonderschoon wonen
Namens:	alle
Stand van zaken:	Begrotingswijziging is vastgesteld (1e wijziging 2018), motie kan als afgedaan worden beschouwd
Motie:	APV wijzigen ivm nieuwe wet woonoverlast
Namens:	CDA, ChristenUnie, VVD, PvdB, PvdA, D66, ProTiel
Stand van zaken:	De gemeenteraad heeft op 28 maart 2018 de Apv Tiel 2018 vastgesteld. In de Apv is een nieuw artikel 2:79 opgenomen. Bij ernstige en herhaaldelijke woonoverlast kan de burgemeester op grond van dat artikel aan een overlastgever een gedragsaanwijzing opleggen. De burgemeester kan voor diens nieuwe bevoegdheden beleidsregels vaststellen. Hiervoor zijn regionaal voorstellen in voorbereiding. Wij informeren de raad hier te zijner tijd nader over.
Datum raadsvergadering:	8-11-2017
Motie:	Ruim baan voor de fiets
Namens:	GroenLinks
Stand van zaken:	De motie wordt in 2018 uitgewerkt. Het plan van aanpak is in juni naar de commissie Ruimte gezonden.
Motie:	Aansluiting experiment gereguleerde wietteelt
Namens:	PvdA, GroenLinks, D66

Stand van zaken:	Landelijk worden de kaders voor de experimenten vastgesteld. Daarna wordt bepaald welke gemeenten deelnemen. Wordt medio 2018 verwacht.
Motie:	Aansluiting ouderklankbordgroep leerlingenvervoer
Namens:	PvdA, CDA
Stand van zaken:	De ouderklankbordgroep leerlingenvervoer is intensief betrokken geweest bij de voorbereiding op de aanbesteding leerlingenvervoer. De aanbesteding is inmiddels afgerond. Met de ouderklankbordgroep vindt structureel 2 maal per jaar overleg plaats. Wij stellen voor de motie als afgedaan te beschouwen.
Motie:	Bestuurlijke termijnkalender
Namens:	ChristenUnie, OD16, Sociaal Tiel
Stand van zaken:	Naar aanleiding van de motie is er een gesprek geweest met een delegatie uit de raad. We hebben toegelicht dat en hoe wij de kalender meer onderdeel gaan laten zijn van de sturing op programma's en dat we het eigenaarschap van de kalender expliciet bij het team beleidsadviseurs beleggen. De raadsdelegatie herkende het belang van deze bredere ontwikkeling waar strakkere sturing op de planning van besluitvorming onderdeel van uitmaakt. We deelden ook het beeld dat de vorm van de huidige kalender geen doel op zich is. Wij zijn op dit moment bezig de planning van de besluitvorming logisch in te passen in de beleidsprocessen. Met de raadsdelegatie is afgesproken dat we met een – nader door de raad aan te wijzen – nieuwe delegatie de voortgang van de kwaliteit van de planning van besluitvorming zullen bespreken op een nader te bepalen tijdstip.
Datum raadsvergadering:	29-11-2017
Motie:	Statiegeld
Namens:	PvdA, ChristenUnie, CDA, GroenLinks
Stand van zaken:	Brief aan Tweede Kamer is verzonden 31-1-2018; aangemeld bij statiegeldalliantie.org in januari 2018. Wij stellen voor de motie als afgedaan te beschouwen.

Programma's

Programma 1**Veiligheid****Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?**

Voor wat betreft alle geprioriteerde onderwerpen Veiligheid zijn plannen opgesteld en wordt hard gewerkt aan de uitvoering daarvan. We zien over de gehele linie een (soms forse) daling van het aantal meldingen en/of aangiften.

High impact crimes (focus woninginbraken)

HIC blijft de focus houden. Wel zijn een aantal interventies gestopt (b.v. besmettingsbrieven) of verminderd (b.v. aantal informatieavonden). Ook in het eerste kwartaal zien we een verdere daling van het aantal woninginbraken t.o.v. eerste kwartaal 2017 (van 37 naar 30)

Aanpak overlastgevende jongeren

Blijft een belangrijke prioriteit waarbij (nieuwe) groepen jongeren gemonitord worden en indien nodig worden opgepakt. We zien een sterke daling van het aantal meldingen overlast jeugd (van 81 naar 33).

De politie is gestart met het EPJO project. Dit betreft een programma voor groep 8 basisschool. Binnen dit programma is aandacht voor pesten en radicalisering. Een aantal scholen heeft zich inmiddels hiervoor aangemeld.

Binnen het Zohra project nemen opnieuw een aantal jongeren uit Tiel deel aan het programma.

Overlast en geweld op straat

Geen beleidsontwikkelingen. Blijft een belangrijke prioriteit. Het aantal bedreigingen is gedaald van 15 naar 7. Overlast van verwarde personen is fors gedaald in het eerste kwartaal (van 95 naar 63) na een aantal jaren van forse stijging.

In WC Passewaay is voor langere duur een camera geplaatst.

Aanpak problematiek arbeidsmigranten

Problematiek rond arbeidsmigranten wordt volgens projectplan opgepakt. Een voorstel voor het juridisch instrumentarium (beleidsregels, paraplu bestemmingsplan en huisvestingsverordening) is nagenoeg gereed. Eind maart heeft de Raad met spoed een voorbereidingsbesluit vastgesteld waarin het 'verkameren' van woningen aan banden werd gelegd. Handhaving wordt geïntensiveerd. Met het innen van verblijfsbelasting wordt een aanvang gemaakt. Met uitzendbureaus zijn/worden afspraken gemaakt.

Inmiddels zijn een 180 panden bekend waar arbeidsmigranten zijn gehuisvest. Ongeveer 100 zijn inmiddels gecontroleerd. Tot nu toe hebben circa 55 arbeidsmigranten zich ingeschreven bij de gemeente. Van ongeveer 500 arbeidsmigranten zijn de personalia vastgesteld (stand maart 2018). Dit aantal neemt voortdurend toe.

Aanpak fluïde (criminele) netwerken en ondermijning

In uitvoering.

Klimaatbeleid, duurzaamheid en afval

Klimaatbeleid

Het voeren van een goed klimaatbeleid wordt steeds urgenter. Op wereldschaal worden afspraken gemaakt die een vertaling nodig hebben op regionaal en lokaal niveau. Provinciaal zijn afspraken gemaakt in het Gelders Energie Akkoord (GEA). Regionale partners zijn nodig omdat de ruimtelijke impact van duurzame energie opwekking groot is.

Vanuit het Rijk wordt vaart gezet achter het stoppen met het gebruik van aardgas voor verwarmen, koken en douchen. De aansluitplicht op gas komt naar verwachting al per 1 juli te vervallen zodat nieuwbouwwoningen zonder aardgas vanaf die datum de norm zijn. Wat dit betekent voor plannen die in ontwikkeling zijn, wordt onderzocht.

Maar niet alleen nieuwbouw, ook bestaande woningen moeten van het aardgas af. Plannen kunnen het beste op buurt- of wijkniveau gemaakt worden. De omschakeling heeft grote gevolgen voor particuliere woningeigenaren. Daarom is er niet gekozen om vanuit de gemeente een keuze te maken voor een zogeheten Wijk van de Toekomst waarvoor een warmteplan wordt opgesteld. Wel wordt er gezocht naar logische aanknopingspunten om de omschakeling op gang te brengen. Ook via voorlichting gaat de gemeente inwoners betrekken bij deze opgave.

Tegelijkertijd wordt er hard gewerkt om bewoners met een eigen woning goed te informeren over energiezuinig en uiteindelijk aardgasloos wonen. Hiervoor is een nieuw instrument beschikbaar: De Nieuwe Wonen Keet. Tijdens Tiel Pakt uit is de Keet voor het eerst gebruikt. De Keet is een omgebouwde bouwkeet met daarin informatie over isolatie, zonnepanelen, subsidies en de duurzaamheidslening.

Niet alleen woningeigenaren moeten hun huizen gaan verduurzamen, ook bedrijven moeten aan de bak. De ODR heeft 720 uur beschikbaar om 80 Tielse bedrijven te adviseren over energiebesparing. Indien nodig wordt ook handhaving als instrument ingezet.

Wat doen we dit jaar?

Veiligheid

High impact crimes (focus woninginbraken)

- Aanpak criminele groep (o.a. binnen het project fluïde netwerken en het I(nter)G(emeentelijk)P(roject) Tiel)
- Heling aanpak (verder uitbouwen van het DOR: digitaal opkoop register en steekproefsgewijze controle daarvan)
- Bevorderen en uitbreiden van het aantal buurtpreventieteams (inmiddels zijn er 31 actief)
- Uitvoeren donkere dagen offensief
- Promoten politie keurmerk veilig wonen. Aangaan gesprek met woningcorporaties
- Implementatie wet aanpak woonoverlast

Aanpak overlastgevende jongeren

- Iedere jeugdgroep een plan van aanpak. Afstemming vindt plaats in het veiliger wijkteam
- Iedere probleem jongere een individueel plan van aanpak
- Integrale, multidisciplinaire aanpak criminele groep
- Monitoren ontwikkeling jeugdgroepen d.m.v. toepassen groepsscan systematiek
- afstemming in veiliger wijkteam (en JPN) van de interventies verschillende partijen
- actieve inzet en monitoring camera's

Overlast en geweld op straat

- Regie en aansturing door veiliger wijkteam. Afstemming van de interventies verschillende partners
- plan van aanpak rond Ramadan periode
- Gerichte inzet van camera's

- Afspraken met Horeca maken
- Aanpak geweld tegen hulpverleners

Aanpak problematiek arbeidsmigranten

- Handhaving wordt geïntensiveerd
- Beleidsregels, paraplu bestemmingsplan en huisvestingsverordening vaststellen
- Innen verblijfsbelasting c.q. inschrijven arbeidsmigranten
- Uitvoeren eerder vastgesteld plan van aanpak
- Afspraken maken met uitzendbureaus

Aanpak fluïde (criminele) netwerken en ondermijning

- Integrale en multidisciplinaire aanpak
- Opstellen plan van aanpak ondermijning

Klimaatbeleid, duurzaamheid en afval

- Inwoners, ondernemers en organisaties stimuleren tot het nemen van energiebesparende maatregelen via voorlichting, duurzaamheidsleningen en ondersteunen van initiatieven
- Op onderdelen bijdrage leveren aan uitvoering Gelders Energie Akkoord
- In regionaal verband samen met stakeholders invulling geven aan vergroten aandeel duurzame energie
- Natuur- en milieu educatie inzetten om zorg voor de eigen leefomgeving en bewustwording over belang van duurzaamheid te vergroten

Vergunningverlening, toezicht en handhaving Bouw- en woningtoezicht

- Uitvoeringsprogramma 2018

Programma 2**Sociaal Domein****Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?****Tekorten sociaal domein**

De tekorten in het sociaal domein betreffen de onderdelen Wmo (Zorg in Natura), Jeugdwet en Bijzondere Bijstand, waarbij de tekorten op de uitgaven Jeugdwet het grootst zijn.

Bij het opmaken van de jaarrekening 2016 constateerden we dat het budget dat het rijk beschikbaar stelt voor de wettelijke taken niet voldoende is. Bij het opmaken van de jaarrekening 2017 (mei 2018) gaan we hetzelfde constateren. Dit geldt vooral voor de Jeugdwet. Het Tielse standpunt dat de jeugdhulp bekostigd dient te worden binnen de ontvangen Rijksbudgetten is niet realistisch. Landelijk krijgt 10,8% van de jeugdigen jeugdhulp; in Tiel is dit 16% (bron: CBS). Het rijksbudget is hierop niet aangepast.

Dit is reden om in 2018 de verhogingen van het rijksbudget in eerste instantie te benutten ter dekking van de tekorten 2018 en verder. Deze keuze betekent echter wel dat de financiële ruimte voor nieuwe taken en andere ontwikkelingen al wordt ingezet ter dekking van de tekorten.

Dit is bijvoorbeeld het geval geweest bij de eigen bijdrage regeling in de Wmo en de overheveling van de zorginfrastructuur regeling.

We kunnen op basis van het eerste kwartaal 2018 het verwachte tekort nog niet kwantificeren. We stellen een gecombineerde Q1 en Q2 rapportage op en naar u toesturen.

De verhoging van het accres in de komende jaren zal hard nodig zijn voor de tekorten in het sociaal domein (lees: vooral de tekorten op de uitvoering Jeugdwet).

Ombuigingen binnen het programma leveren € 425.000 op. Daarnaast staat er voor € 150.000 aan onderzoeksopdrachten bezuinigingen sociaal domein. De onderzoeksopdrachten zijn in behandeling en worden binnenkort voorgelegd aan het college. De planning is om in augustus 2018 dit onderwerp in de raad te behandelen.

Integrale toegang 0 - 100 jaar

In 2018 wordt de vormgeving van de integrale toegang voor hulp en ondersteuning verder uitgewerkt. De keuzenota Toegang sociaal domein zal aan de raad worden voorgelegd. In de Perspectievennota 2018 is de daarvoor benodigde financiële ruimte opgenomen.

Inkoop zorgaanbod Wmo en Jeugdwet vanaf 2019

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet bieden wij hulp aan de inwoners van Tiel. Wij hebben met een groot aantal aanbieders van de voorzieningen behandeling, begeleiding en kortdurend verblijf raamovereenkomsten afgesloten. De huidige raamovereenkomsten lopen per 1 januari 2019 af. Om er voor te zorgen dat ook na 1 januari 2019 zorg en ondersteuning geboden kan worden, zijn wij een inkooptraject gestart. Dit inkooptraject wordt regionaal voorbereid.

Het inkooptraject wordt begeleid door het team Wmo en Jeugd van de Regio Rivierenland. Dat is vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst met de Regio Rivierenland die per 1 april 2018 is aangegaan. In de Dvo is de regionale samenwerking op het gebied van inkoop en contractmanagement Wmo en Jeugdwet geregeld.

Ook de andere gemeenten in de regio Rivierenland, behalve Maasdriel en Zaltbommel, zijn de Dvo met de Regio Rivierenland aangegaan.

Onze speerpunten in het inkooptraject zijn samengevat: voldoende zorgaanbod, goede kwaliteit van zorg en financiële beheersbaarheid.

Wij willen in september 2018 de voorlopige gunning van de opdracht aan de aanbieders kenbaar maken.

Doelmatig en rechtmatigheid in de zorg

Wij gaan verder met de doorontwikkeling van het toezicht op én handhaven van de doelmatigheid en rechtmatigheid in de zorg. Wij willen meer zicht gaan krijgen op de doelmatigheid van het zorgaanbod door de zorgverlener. Dat wil zeggen op de inzet en op de resultaten van de zorg.

Ook willen we dat de zorg rechtmatig wordt verleend. Dat wil zeggen dat de wet, de verordening en de regels en afspraken in de overeenkomsten worden nageleefd

Tot slot willen we de fraude in de zorg tegengaan. Dat wil zeggen het opzettelijk en doelbewust in strijd met regels handelen, met het oog op eigen of andermans financiële gewin.

De hoge kosten van de zorg worden mede veroorzaakt door de kosten van handhaving.

We hebben inmiddels ervaren dat onze inzet op toezicht en handhaven veel tijd en personele inzet vraagt en daarmee veel personele kosten met zich meebrengt. Ook juridische procedures, die het gevolg zijn toezicht en handhaving, brengen veel kosten met zich mee. Helaas hebben wij ook moeten constateren dat ook cliënten van aanbieders, die zich niet aan de regels houden, extra financiële ondersteuning nodig hebben.

Daarbij gaat het dan niet om middelen voor levensonderhoud. Het gaat dan om extra kosten die ontstaan zijn door nalatigheid van de zorgverleners in het zorgtraject.

Toezicht, handhaving en fraudebestrijding vergt een integrale aanpak. Binnen de gemeenten zijn o.a. uitvoerenden en beleidsmedewerkers Wmo en Jeugd en medewerkers handhaving en veiligheid betrokken. Extern betrokken partijen zijn o.a. Wmo toezicht GGD Gelderland-Zuid, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugdwet i.o., sociale recherche, politie, justitie, zorgkantoren. Bij de beoogde doorontwikkeling denken we aan beleids- en uitvoeringsontwikkelingen, waaronder de vorming van een team van medewerkers die specifiek met deze taken belast zal zijn. De kosten voor de toezichthouder Wmo zijn als onvermijdelijke nieuwe uitgaven in de Perspectievennota 2018.

Langer zelfstandig (thuis) wonen

Inwoners met een ondersteuningsvraag zo zelfstandig mogelijk mee laten doen in de samenleving

Speerpunten

1. De geboden ondersteuning is in principe gericht op het versterken van de persoon met de ondersteuningsvraag en diens netwerk. Op deze manier wordt het nemen van regie gestimuleerd. Volledig meedoen aan de samenleving is niet altijd een optie, volwaardig meedoen is wel uitgangspunt.

- Eind 2017 heeft het college een nieuw minimabeleid vastgesteld. Dit beleid is met ingang van 1 januari 2018 in werking getreden. Het minimabeleid is er op gericht om inwoners met een laag inkomen te ondersteunen zodat zij niet worden belemmerd om zelfstandig de regie te behouden. Er zijn vier herkenbare pakketten samengesteld; kindpakket, woonpakket, gezondheidspakket en het financieel pakket. Ieder pakket bevat een aantal inkomensondersteunende regelingen.

-Welzijn Next Level (WNL)

Per 01-01-2018 zijn de WNL-partners aan de slag op basis van een integrale aanvraag. De inzet wordt specifiek op basis van een achttal programmalijnen waarlangs de dienstverlening wordt vormgegeven.

2. Waar mogelijk worden algemene en collectieve voorzieningen aan inwoners aangeboden. Deze insteek is gericht op de vermindering van maatwerk en individuele voorzieningen, om op die manier tot een kostenbesparing te komen.

- Voor de samenstelling van de pakketten in het minimabeleid is samenwerking gezocht met diverse externe partijen, zoals stichting Leergeld, Jeugdfonds sport -en cultuur en Menzis. De nieuwe afspraken met externe partijen moet er de komende tijd ook toe leiden dat er meer grip komt op de uitgaven voor de kosten bijzondere bijstand.

Sluitende en passende ketens van zorg

- Op 19 april 2018 is het convenant 'Vroegsignalering van schulden' ondertekend. Met dit convenant wordt vanaf april gestart met het project, waarbij betalingsachterstanden van vaste lasten in een vroeg stadium worden gesignaleerd. Maandelijks ontvangt de gemeente maximaal 12 signalen van huishoudens waarbij achterstanden zijn ontstaan in betaling van de vaste lasten. Aan deze huishoudens wordt hulp geboden om problematische schulden te voorkomen. Hiervoor wordt samengewerkt met de woningcorporaties, zorgverzekeraars, nutsbedrijven, BSR, BKR en maatschappelijke organisaties.
- In het eerste kwartaal van 2018 zijn er twee bijeenkomsten geweest om tot een gezamenlijk armoedepact in Tiel te komen. De komende periode wordt in samenwerking met een aantal initiatiefnemers gewerkt aan de verdere uitwerking van een armoedepact.

Kwetsbare inwoners

Onder het beleidsterrein kwetsbare inwoners vallen verschillende doelgroepen. We zetten in op preventie en vroegsignalering van psychische en sociale problemen en op het voorkomen van kwetsbaarheid door het versterken van de sociale netwerken van onze inwoners. We zorgen dat de verschillende zorgnetwerken goed op elkaar aansluiten zodat de zorg continu is en er niemand buiten de boot valt.

De belangrijkste beleidsterreinen die horen bij kwetsbare inwoners zijn:

Beschermd wonen

Maatschappelijke opvang

Geestelijke gezondheidszorg

Verslavingszorg

In 2017 zijn we aan de slag gegaan om een sluitend vangnet voor onze inwoners te vormen. Dit doen we met alle regiogemeenten in Regio Rivierenland samen. We hebben het beleid rond psychisch kwetsbare inwoners geactualiseerd. De GGD heeft hiervoor het advies- en verbeterplan plan 'Sluitende aanpak voor mensen met een psychische kwetsbaarheid' door alle regiogemeenten laten vaststellen. Dit plan sluit aan bij het al bestaande beleid rond beschermd wonen en de maatschappelijke opvang van centrumgemeente Nijmegen, waaronder Tiel ook valt.

Gezond en veilig opgroeien en leven

Jeugd

- De pilot Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED) wordt vanwege het resultaat per 1 januari 2018 structureel voortgezet. Alle aanvragen EED worden deskundig beoordeeld door het Dyslexieloket Betuwe. Verwijzingen zijn goed en de realisatie EED blijft onder het van tevoren vastgestelde plafond.
- De methodiek SAVE (Samen werken aan Veiligheid) bij jeugdbescherming en jeugdreclassering is structureel geworden
- De pilot Beschermingstafel Jeugd wordt structureel voortgezet per 1 januari 2018. De Beschermingstafel Jeugd is een 'laatste kans overleg' om dwangmaatregelen te voorkomen en jeugdhulp bij voorkeur in het vrijwillig kader of via drang te bieden. Onder meer door de inzet van deze twee pilots is het aantal dwangtrajecten afgenomen ten gunste van vrijwillige trajecten die ook vaak goedkoper zijn. Dit draagt bij aan de gewenste transformatie van dwang naar drang.
- Verbeteren van de samenwerking met de huisartsen. Plan van Aanpak, oktober 2017.
- De pilot Praktijkondersteuner Huisarts Jeugd (POH Jeugd) per 1 april 2018. Kinderen met psychosociale problemen worden vroegtijdig opgespoord, zo mogelijk kortdurend behandeld en indien nodig tijdig en gericht doorverwezen naar de 2e lijns zorg. De POH Jeugd kan goed beoordelen wat er met een kind aan de hand is en wat er moet gebeuren. Hoe beter de triage aan de voorkant, hoe effectiever de zorg. Alle Tielse huisartsen nemen deel aan de piloot.
- Op basis van het verwachte tekort 2017 hebben we in het 4e kwartaal van 2017 bezuinigingen onderzocht en uitgevoerd in het sociaal domein. Het totaal bedrag aan bezuinigingen is € 425.000. Eén van de opdrachten was het gelijkschakelen van de kosten van de wijkteams Jeugd. Omdat het hier gaat om een meerjarige subsidierelatie is de bezuiniging niet direct met ingang van 1 januari 2018 te realiseren. Per 2019 worden de kosten van de wijkteams Jeugd gelijkgeschakeld. Het gaat dan om structureel € 150.000 per jaar.

Gezondheid

Er wordt steeds meer samengewerkt door maatschappelijke partijen, zorginstanties en inwoners. Krachten worden gebundeld om inwoners letterlijk en figuurlijk in beweging te krijgen. Wijkgericht en vanuit de Brede scholen, maar ook bijvoorbeeld de Diabetes Challenge 2018, een initiatief vanuit het Eerstelijns Centrum Tiel (ECT), wordt nu door meerdere partijen opgepakt om zoveel mogelijk inwoners in Tiel in beweging te krijgen. Vanuit verschillende invalshoeken (voeding, ontmoeten, spelen en bewegen) komt jong en oud in aanraking met een gezonde leefstijl. Om deze integrale aanpak te realiseren vindt samenwerking, verbreding en afstemming plaats tussen diverse partners en projecten zoals 'De gezonde school' en 'Tiel aan de gezonde zijde'.

Rijksvaccinatieprogramma

Met ingang van 2019 wordt de financiering van de rijksvaccinatieprogramma's vanuit het Rijk overgeheveld naar de gemeenten. Dit betekent dat de gemeente Tiel met de partijen die de vaccinatieprogramma's uitvoeren (GGD Gelderland-Zuid en Santé) afspraken maakt over de uitvoering en financiering van de vaccinatieprogramma's per 2019. Voor de financiering ontvangt de Gemeente Tiel in 2019 extra financiële middelen vanuit het rijk. De gemeente werkt samen met een aantal regio gemeenten aan de tijdige implementatie van deze nieuwe taak.

Verhogen van het aantal passende arbeidsplaatsen

Participatiewet en wet Banenafpraak

De ontwikkelingen in de Participatiewet geven een daling van het aantal uitkeringen aan. Plaatsingen van werkzoekenden gebeurt in toenemende mate met loonkostensubsidie.

Het werkzoekendenbestand bestaat in toenemende mate uit mensen met een heel lange afstand tot arbeid.

Er is nog steeds een tekort op het budget voor de bijstandsuitkeringen. Dit tekort neemt af. Over 2017 wordt dit jaar weer een aanvullende Vangnetuitkering gevraagd bij de rijksoverheid.

Het aantal werknemers in Beschut werk is nog steeds beperkt. Daar loopt een plan van aanpak op van Werkzaak.

Naar aanleiding van de zg. Alescon-zaak is er ook door Werkzaak aandacht besteed aan de rechtspositie van WSW werknemers, voorzover zij in dienst zijn bij de stichting Werkzaak plus.

In overleg met de FNV is hierover overeenstemming bereikt en wordt de rechtspositie gelijkgeschakeld aan de CAO WSW.

In het kader van de Banenafpraak wordt het beoogde aantal banen gehaald in de arbeidsmarktregio Rivierenland. Ook Tiel voldoet aan het vereiste aantal banen. BvoWB heeft op dit vraagstuk een plan van aanpak ontwikkeld en in uitvoering.

De arbeidsparticipatie verhogen, verminderen van werkloosheid

Participatiebeleid

De gemeente verzorgt zelf de begeleiding van klantgroep 4 van de Participatiewet. Het participatiebeleid voor deze doelgroep wordt vastgesteld in het voorjaar 2018. Het gaat om samenwerking en effectieve inzet op welzijn, zorg, activering, vrijwilligerswerk educatie en arbeidsoriëntatie. Daarbij wordt gezocht naar wijkgerichte mogelijkheden en samenwerking via de wijkregisseurs. Begin 2018 is eerst aandacht gegeven aan het analyseren van de doelgroep.

Wat doen we dit jaar?

Wijkgericht werken

- Doorontwikkelen van wijkgericht werken
- Met inwoners opstellen van wijkprofielen en wijkagenda's
- Nagaan van behoefte bij initiatiefnemers aan en mogelijkheden voor een digitaal platform om kennis en ervaring rond inwoner-initiatieven uit te wisselen
- Ontwikkelen van instrumentarium om maatschappelijke meerwaarde van inwoner-betrokkenheid in beeld te brengen (maatschappelijke kosten-baten-analyse)
- Ontwikkelen van financieel instrumentarium voor inwoners en organisaties voor hun initiatieven (kennis verspreiden over crowd-funding, subsidiemogelijkheden, bestaand budget als co-financiering, mogelijkheden voor garantstelling etc.)
- De ambassadeurs gaan in gesprek met de stad over de toekomst van Tiel
- Gezamenlijke doorontwikkeling Welzijn Nieuwe Stijl met het gehele veld, o.a. aanhaken andere partijen; organiseren kennisuitwisseling; doorontwikkeling voor-en-doormethode

Beleidsplan Wmo en Jeugd

In het beleidsplan Wmo en Jeugd 2017-2020 staan vier speerpunten:

1. Langer zelfstandig (thuis) wonen
2. Gezond en veilig opgroeien en leven
3. Sluitende en passende ketens van zorg
4. Werken als beste medicijn

Langer zelfstandig thuis wonen

Dit doel willen we bereiken door in te zetten op:

- Dementievriendelijke gemeente en ketenzorg dementie
- Versterken van mantelzorgers
- Voorkomen van eenzaamheid
- Welzijn nieuwe stijl
- Tijdige signalering van kwetsbare ouderen
- Voldoende aangepaste woningen
- PGB's

- Preventie
- Beschermd wonen
- Ontwikkeling van de nulde en eerste lijn
- Burgerparticipatie

Gezond en veilig opgroeien en leven

Dit doel willen we bereiken door in te zetten op:

- Blijvende aandacht voor preventie
- Investeren in een stevige lokale preventieve basis
- Zoveel als mogelijk verschuiving van intramurale zorg ('bedden') naar ambulante zorg ('stoelen')
- Samenwerking in de toegangen voor jeugdhulp
- Aanpak van Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Stimuleren van gebruikmaken van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en de Verwijsindex Risicojeugd
- Jeugdhulp aan jongvolwassenen

Gezondheid

De nieuwe lokale gezondheidsagenda wordt na de zomer ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Samen met maatschappelijke partijen, zorginstanties en inwoners zetten we in op preventie. De Diabetes Challenge 2018, een initiatief vanuit het Eerstelijns Centrum Tiel, wordt nu door meerdere partijen opgezet om zo veel mogelijk inwoners in Tiel in beweging te krijgen. In Tiel-West werken we samen aan een gezonde wijk. Vanuit verschillende invalshoeken (zoals eten, ontmoeten, spelen en bewegen) komt jong en oud in aanraking met een gezonde leefstijl. Om deze integrale aanpak te realiseren vindt samenwerking, verbreding en afstemming plaats tussen de diverse partners en projecten, zoals 'De gezonde school' en 'Tiel aan de gezonde zijde'.

Sluitende en passende ketens van zorg

Dit doel willen we bereiken door in te zetten op:

- Wijkverpleging verbinden van zorg en welzijn
- Aanpak van Multi-probleem Huishoudens
- Inloop GGZ
- Portalen en toegang

- Samenwerking met zorgverzekeraar en zorgkantoor

We spreken niet meer van kwetsbare inwoners, maar van inwoners in een kwetsbare situatie. Met deze blik bedoelen we de inwoners te versterken door aanpak van situatie waarin zij zich bevinden. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een kwetsbare financiële situatie, mentale situatie of woonsituatie. Door het versterken van deze 'zwakke schakels' is de kans op herstel groter en de kans op terugval kleiner.

De volgende trajecten lopen:

- Verdere implementatie van de Tielse aanpak Multiprobleemhuishoudens;
- Bovenregionale visie- en beleidsontwikkeling Beschermd Wonen;
- Uitvoeringsdocument Verwarde Personen;
- Uitvoeringsprogramma OGGz/MO;
- Verdere uitwerking onderste treden Woonladder;
- Vernieuwing van de prestatieafspraken rond Bijzondere Zorg;
- Uitvoeringsplan Huiselijk geweld en kindermishandeling.

Werken als beste medicijn

Dit doel willen we bereiken door:

- Een vraaggerichte kwalificatie naar vermogen
- Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt voor kwetsbare jongeren
- Aansluiting onderwijs en dag-activering voor kwetsbare jongeren
- Verbinden van voortijdig schoolverlaters en de Participatiewet
- Tegengaan van laaggeletterdheid en voorbereiden op de digitale maatschappij

Bijzondere bijstand en minimabeleid

In 2018 wordt er uitvoering gegeven aan de heroverweging van het minimabeleid. de voorzieningen voor minima worden ondergebracht in een aantal herkenbare pakketten, zodat eenvoudig te vinden is welke voorzieningen er zijn. De bedoeling is dat de inwoners die het echt nodig hebben ook weten wat er is en hoe ze er gebruik van kunnen maken of het aan kunnen vragen. De nadruk ligt op het stimuleren van gezondheid en participatie. Hiervoor wordt samenwerking gezocht óf voortgezet met diverse partijen, zoals het Jeugdsportfonds, en Menzis. De bijzondere bijstand is bedoeld voor kosten die in individuele omstandigheden niet uit het eigen inkomen betaalt kunnen worden.

Schuldhulpverlening

In 2017 is het beleid schuldhulpverlening voor een jaar vastgesteld. Er heeft vervolgens een evaluatie plaatsgevonden over de schuldhulpverlening in Tiel. De aanbevelingen vanuit deze evaluatie en meerdere werkbijeenkomsten met verschillende maatschappelijke partners uit de stad hebben een basis gelegd voor het nieuwe beleidsplan schuldhulpverlening voor de komende vier jaar.

Dit heeft er onder andere toe geleid dat we in 2017 zijn gestart met het project 'Vroegsignalering' en wordt een aanzet gemaakt om tot een gezamenlijk 'armoedepact' te komen. De toegang tot schuldhulpverlening is laagdrempeliger geworden en meer toegespitst op de capaciteiten van de schuldenaar. In 2018 wordt deze lijn voortgezet. Schuldhulpverlening is in 2018 niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeente, maar wordt een samenwerking tussen verschillende maatschappelijke organisaties in de stad. Schuldhulpverlening vormt daarmee een onderdeel van een integrale aanpak op meerdere levensdomeinen.

We willen hier mee bereiken dat meer inwoners in een vroegtijdig stadium hulp krijgen wanneer zij financiële problemen hebben, of dreigen te krijgen.

Verhogen van het aantal passende arbeidsplaatsen

1. Activeren en intensiveren van de afstemming van EZ-beleid, ruimtelijke ontwikkeling- en arbeidsmarktbeleid gericht op werkgelegenheidsontwikkeling (m.n. via POA = platform onderwijs arbeidsmarkt).
2. Vergroten van de afstemming van bedrijfsvestigingen en werkgelegenheid op het arbeidsaanbod van (werkloos werkzoekende) Tielse inwoners
3. Ondersteunen en intensiveren van de regionale werkgeversbenadering en lokaal inzetten op social return en maatschappelijk verantwoord ondernemen (gebruik PSO certificering)

De arbeidsparticipatie verhogen, verminderen van werkloosheid

1. Werkzaak Rivierenland centraal positioneren voor dienstverlening aan werkgevers, werknemers en jongeren > 18 jaar zonder startkwalificatie voor scholing. Deze dienstverlening laten richten op het beperken of verminderen van de werkloosheid in Tiel.
2. Beleid ontwikkelen en organiseren op het niveau van de arbeidsmarktregio Rivierenland.
3. De integratie uitkering sociaal domein tbv. re-integratie in het gemeentefonds effectief inzetten op arbeidstoeleiding van mensen binnen de Participatiewet, de oude WSW en het nieuwe Beschut Werk.

4. Mensen laten werken naar hun vermogen vanuit de Participatiewet en de Wmo. Bijvoorbeeld in combinaties van beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding.

Programma 3**Vitale en aantrekkelijke stad****Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?****Cultuur****Convenant Cultuurbedrijf 2018 t/m 2021**

Het convenant omvat de product- en prestatieafspraken op het gebied van podiumkunsten., beeldende kunst, film, cultuureducatie, amateurkunst en het toeristisch en cultureel informatiepunt. Ook de afspraken inzake budget, huisvestingskosten onderhoud en vervangingen zijn vastgelegd in het convenant.

Nieuw beleidsplan Flipje en Streekmuseum 2018 - 2022

In januari 2018 is het beleidsplan voor 2018-2022 vastgesteld. Het museum blijft zich focussen op de Tielse historie, de Betuwe, fruitconservering en Flipje (Fruitstad Tiel) en educatie. Er komt een permanente presentatie van de archeologische opgravingen op Medel.

Convenant uitvoering bibliotheekwerk Rivierenland 2019 - 2022

Het oude convenant loopt af in 2018. De basismodule in het nieuwe convenant wordt beperkt tot de collectie (fysiek en digitaal), de ontmoetingsruimte met lees en studieplekken en computers. De omvang en bijdrage per inwoner voor het basispakket zijn in de nieuwe convenantperiode voor alle gemeenten gelijk. Voor Tiel betekent dit een besparing.

Tiel heeft gekozen voor de continuering van educatieprogramma's De Bibliotheek voor ukkies en De Bibliotheek op school. Dit op voorwaarde dat het OAB-beleid hiertoe de komende jaren voldoende financiële ruimte blijft bieden.

Evenementen

Het college vernieuwt het evenementenbeleid. Dit gebeurt vanwege de evaluatie van het beleid. Ook onderzoekt het college hoe de kosten op evenementen omlaag kunnen (amendement van 23 november 2016). Dit doet het college samen met evenementenorganisatoren.

Wat doen we dit jaar?

Sport

Voor de nieuwbouw van het zwembad hebben drie partijen zich aangemeld. Volgens planning start in het voorjaar 2018 de aanbesteding. Over de uitkomst van deze aanbesteding informeren wij de raad.

Cultuur

- Bibliotheek Rivierenland: uitvoering afspraken zoals opgenomen in de beschikking aan Bibliotheek Rivierenland 2018. Regulier bibliotheekwerk, leesbevordering en mediawijsheid in peuterspeelzalen en basisscholen, taalondersteuningsprogramma's, activiteitenprogramma etc..
- Ondertekening Convenant uitvoering Bibliotheekwerk Rivierenland 2019 t/m 2022.
- Cultuurbedrijf: uitvoering afspraken convenant 2018 - 2022. Realisatie van een divers en breed programma voor de podiumkunsten (Agnietenhof en Zinder), vrijetijdsaanbod cultuureducatie, doorlopende leerlijnen cultuureducatie, tentoonstellingsprogramma, ondersteuning amateurkunst etc..
- Vervangen dakbedekking Agnietenhof 1e fase (€ 45.500). In 2018 wordt de dakbedekking vervangen van het hoofdgebouw (hoofdentree, foyers, grote zaal tot toneeltoren). Deze vervanging in twee fasen vindt plaats vanwege de plaatsing van zonnepanelen op het hoofdgebouw.
- Flipje en Streekmuseum: beheer collectie, organisatie tentoonstellingen, lessen erfgoededucatie en realisatie permanente tentoonstelling archeologie Medel.
- Verlenen van subsidies op basis van de deelverordening amateurkunst.
- Verlenen subsidies aan organisatoren culturele evenementen.
- Beheer en onderhoud beelden in de openbare ruimte.
- Stadsbeiaardier: bespeling carillon Maartenskerk en organisatie evenementen i.s.m. Stichting Beiaard Tiel.

Evenementen

- Voorbereiden op evenementen
- Evenementenvergunningen verlenen
- Evenementen evalueren
- Geld geven aan organisatoren (subsidie en sponsorbijdrage)

Programma 4**Mobiliteit****Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?****Lokale en regionale auto-ontsluiting****Lokaal wegennet***Rotonde Rivierenlandlaan-Siependaallaan*

Gedeputeerde Staten hebben besloten de subsidie voor aanleg van de rotonde op de Rivierenlandlaan ter hoogte van de Siependaallaan (uitgevoerd in 2005) definitief toe te kennen. Na aftrek van het reeds uitgekeerde voorschot ontvangt de gemeente nog een bedrag van € 24.348,20.

Regionale OV-ontsluiting**NS dienstregeling 2018**

We hebben in 2017 meerdere malen overleg gevoerd met betrokken partijen (NS, ProRail, Provincie Gelderland) en belangenbehartigers (ROVER en ROCOV). Naar aanleiding van het gevoerde overleg is de overstap in Geldermalsen van en naar Den Bosch in de dienstregeling 2018 aanzienlijk verkort. Op korte termijn is er geen oplossing voor de lange overstaptijden tussen de treinen van NS en Arriva bij station Tiel. Tijdens het laatste overleg (december 2017) heeft ProRail aangegeven dat zij medio 2020 een extra perron gaat aanleggen in Geldermalsen. Daarna kunnen de NS-treinen in Tiel beter worden aangesloten op de Arriva-treinen.

Reguleren van parkeren (in de binnenstad)

In parkeergarage Westluidense Poort is geconstateerd dat na afloop van een voorstelling in Agnietenhof een wachtrij voor de (blauwe) betaalautomaten ontstaat. Ondanks dat er drie ingangen zijn naar de garage, neemt men meestal de ingang die het dichtst bij de schouwburg ligt. Hier staan drie van de in totaal acht aanwezige betaalautomaten. Om deze wachtrij te verkleinen, zijn er vier (rode) betaalautomaten geplaatst, waar men (vanaf 17.30 uur) **vooraf** het avondtarief van € 3,50 kan voldoen. Veel bezoekers gaan eerst iets eten of drinken en komen dus niet allemaal tegelijk aan. De vooraf betaling werkt dus alleen in de avond.

Om het parkeren klantvriendelijk te maken is het in het nieuwe seizoen ook mogelijk om bij het (digitaal) bestellen van een toegangkaart voor een voorstelling tevens het betalen voor parkeren op kenteken mogelijk te maken. De App die hiervoor is ontwikkeld kan voor alle kentekenparkeerplaatsen worden gebruikt.

Wat doen we dit jaar?

Regionale infrastructuur

regionale mobiliteitsagenda

In het kader van de uitwerking van het Ambitiedocument 2016-2020 is de regio gestart met de ontwikkeling van een regionale Mobiliteitsagenda (opvolger van de regionale wegenvisie). Deze mobiliteitsagenda wordt de onderlegger voor besluitvorming over het instellen van een regionaal infrastructuurfonds in het najaar van 2018.

Regionale OV-ontsluiting

Versis

De aanbesteding om het leerlingenvervoer van leerlingen uit de gemeente Tiel onder te brengen in het regionale vervoersysteem Versis is afgerond. Per schooljaar 2018-2019 zal het leerlingenvervoer via Versis verlopen.

Ook andere gemeenten die deelnemen aan Versis lijken geïnteresseerd te zijn om het leerlingenvervoer daarin onder te brengen. Dat zal op z'n vroegst per schooljaar 2019-2020 plaats gaan vinden.

Het Veer

Er is een aanbesteding gehouden voor de werkzaamheden van de schippers van het veerbedrijf. Dit heeft geleid tot een nieuwe overeenkomst met de bestaande schippers. Zij blijven de werkzaamheden het komende jaar uitvoeren. In de tussentijd wordt onderzoek gedaan op welke wijze de exploitatie vanaf 2019 moet plaatsvinden.

De kosten zijn hetzelfde als voorheen. Daarin is geen wijziging gekomen (net als voorgaande jaren moeten de schippers worden betaald voor hun werkzaamheden).

Programma 5**Ruimtelijke en Economische ontwikkeling****Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?****Aantrekkelijk wonen en leven stimuleren door ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting verder vorm te geven****Planologisch beleid***Actualisatieplicht vervalt*

De eerste kamer heeft ingestemd met het afschaffen van de plicht om elke 10 jaar de bestemmingsplannen te herzien. Het gaat om plannen die al digitaal raadpleegbaar zijn. Hiermee ontstaat meer ruimte voor gemeenten om zich voor te bereiden op de invoering van de Omgevingswet. Tiel heeft hier al op geanticipeerd in de voortgangsrapportage van de Nota Planologisch beleid, door de actualisatie van een aantal beleidsarme bestemmingsplannen op te schorten.

Omgevingswet uitgesteld

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1-1-2021.

Ontwikkelingen breedband

Door de regio Rivierenland zijn de mogelijkheden onderzocht om een duurzaam en toekomstgericht breedbandnetwerk aan te leggen in de gebieden waar marktpartijen dit niet willen doen ('witte gebieden'). Dit geldt dan vooral voor de buitengebieden. Begin april is hiervoor de goedkeuring ontvangen van de Europese Commissie (EC). De regio Rivierenland mag nu voor de "witte gebieden" (circa 12.000 adressen) snel breedband gaan aanbieden. Nu de Europese Commissie het groene licht heeft gegeven worden voorstellen voorbereid voor het vervolgtraject (realisatie) die ter besluitvorming aan colleges en raden worden voorgelegd. Verwacht wordt dat dit direct na de zomerperiode zal plaatsvinden.

Voldoende en passende werkgelegenheid behorende bij de regiofunctie van Tiel

Er zijn geen afwijkingen/ nieuwe beleidsontwikkelingen.

Versterken van de Tielse binnenstad

Er zijn geen afwijkingen/ nieuwe beleidsontwikkelingen.

Versterken van recreatie / toerisme in Tiel

Internationaal Hanzeverbond

Verder uitbouwen van de mogelijkheden die het internationale Hanzeverbond biedt. Profilering van Tiel binnen dit internationale Hanzeverbond.

Recreatie en toerisme

Tiel doet mee met het project gastvrije Waaldijk. Dit project is een samenwerkingsproject met Waterschap, provincie Gelderland en de gemeenten ten noorden van de Waaldijk. Doel is bij de versterking van de Waaldijk in 2020 meekoppelkansen voor recreatie en toerisme aan te brengen zoals meer ruimte voor de fiets op de Waaldijk en het inrichten van toeristische brandpunten. In 2018 wordt opdracht gegeven aan een bureau voor de uitwerking van de inrichtingseisen voor de wegvakken voor fiets en toeristische brandpunten. Daarnaast wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor een fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal. Ook wordt de marketing van Gastvrije Waaldijk meegenomen.

Versterken van de historische identiteit

Cultuurhistorisch beleid

De Erfgoednota wordt in 2018 aangeboden aan de raad. Reden: meer afstemming gewenst met bevolking. Wij willen nu ook de nieuwe raad graag meenemen in het proces door middel van een themabijeenkomst.

Wat doen we dit jaar?

Aantrekkelijk wonen en leven stimuleren door ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting verder vorm te geven

- Uitvoeren meerjarenplan planologisch beleid
  - integrale herziening bestemmingsplan Buitengebied: In de voortgangsrapportage van de Nota Planologisch beleid (september 2017) is aangegeven dat eind 2017 het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied ter inzage komt. Deze planning is niet gehaald vanwege onder meer de benodigde capaciteit om de plannen voor het Vijverterrein vlot te trekken en een aantal vraagstukken bij de Raad van State. Er wordt nu naar gestreefd het ontwerp bestemmingsplan rond de zomer ter inzage te leggen. Hierbij wordt rekening gehouden met de vakantieperiode. De consequenties van de vertraging zijn minimaal. Er zijn een aantal initiatiefnemers die nu langer moeten wachten. Maar er zijn dankzij de vertraging ook een aantal initiatieven die daardoor alsnog meegenomen kunnen worden in dit bestemmingsplan.
  - bestemmingsplan Kanaalzone – Medel afronding: Tegen dit plan is beroep ingesteld bij de Raad van State. In verband met algemene vragen over stikstofdepositie (over de werking van het instrument PAS) die de Raad van State heeft voorgelegd aan het Europese Hof van Justitie is behandeling van het beroep uitgesteld tot het Europese Hof een uitspraak heeft gedaan. Dit ondanks meerdere verzoeken van de gemeente Tiel aan de Raad van State om behandeling nu al te starten, omdat is aangetoond dat in dit geval geen gebruik gemaakt hoeft te worden van de PAS (een onderbouwing hiervoor is op 25 oktober 2017 als extra aanvulling op het bestemmingsplan door de raad vastgesteld en aan de Raad van State gestuurd). De Raad van State heeft het Europese Hof met klem verzocht vóór 1 juli 2018 uitspraak te doen, waarna behandeling van de aangehouden beroepen, waaronder dit bestemmingsplan, kan plaatsvinden.
  - integrale herziening bestemmingsplan Binnenstad
  - opstellen omgevingsvisie
- Uitvoeren van het Masterplan Waalfront in deelprojecten
  - het gefaseerd ontwikkelen en uitvoeren van FluviaTiel
  - planontwikkeling Santwijckse Poort
- Planontwikkeling (en realisatie van onderdelen van de) Burense Poort
- Uitvoeren Plan van aanpak invoering Omgevingswet Tiel
- Voorbereiden planontwikkeling uitbreiding Passewaaij
- Samenwerking en ondersteuning van door Hart van Tiel geïnitieerde projecten binnenstad
- Uitvoering woonvisie
- Prestatieafspraken corporaties: Vanwege het proces van de woonvisie starten we iets later dan gepland met de prestatieafspraken. Hierdoor worden deze niet eind 2018 maar begin 2019 afgerond.

Voldoende en passende werkgelegenheid behorende bij de regiofunctie van Tiel

- Bijdragen aan de ontwikkeling van Rivierenland als Logistieke Hotspot mede in het groter geheel van de Logistics Valley en de Gelders Corridor. Naar aanleiding van een evaluatie is begin dit jaar een transitiefase voorbereidt die leidt tot een nieuwe fase van de LHR. In deze fase word de bemensing van de uitvoeringsorganisatie en het takkenpakket afgestemd op de beschikbare middelen. Tevens worden veranderingen doorgevoerd die leiden tot meer regionale focus en samenwerken met ondernemers, overheden en onderwijs. Ondernemersgedreven initiatieven en concrete behoefte van regionale logistieke bedrijven komen hierin centraal te staan.
- Besluitvorming over verdere deelname aan het regionale breedbandproject (oa. organisatiemodel en investeringen). De Europese Commissie heeft toestemming verleend. Verdere besluitvorming binnen de regio Rivierenland en regiogemeenten zal plaatsvinden na de zomerperiode.
- Kwaliteitsverbetering bedrijventerrein Kellen. Project is afgerond binnen de beschikbare budgetten, financiële eindafrekening is ingediend bij de provincie.

Versterken van de Tielse binnenstad

- Afronden Binnenstadsvisie en opstellen uitvoeringsprogramma: De Binnenstadsvisie is in 2017 afgerond met de vaststelling van de Structuurvisie binnenstad.
- Herijken van de detailhandelsvisie
- Invulling geven aan de afspraken uit de RetailDeal
- Verder ontwikkelen en uitbreiden van bedrijvenpark Medel (Medel fase 2 het opstellen ruimtelijke en financiële kaders/plannen)
- Kwaliteitsverbetering bedrijventerrein Kellen
- Voor economische ontwikkelingen in de regio uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma behorende bij het Regionaal Ambitiedocument (speerpunten; Economie en Logistiek, Agribusiness en Recreatie en Toerisme).
- Bijdragen aan de ontwikkeling van Rivierenland als Logistieke Hotspot mede in het groter geheel van de Logistics Valley en de Gelders Corridor.
- Samen met de partners in het platform Onderwijs en Arbeidsmarkt bijdragen aan:
  1. De aansluiting tussen onderwijs en werkgevers (een leven lang leren, innovatieve onderwijsconcepten);
  2. Het bevorderen van economische groei en banen;
  3. Het duurzaam werken aan ondernemerschap en het koppelen van de sociale arbeidsmarktagenda aan de economische agenda;

4. Optimalisering van de regionale vestigingsfactoren voor bedrijven zoals een kwalitatief goede beroepsbevolking, bereikbaarheid, ruimte, regionale netwerken, kwaliteit van wonen, etc.

Versterken van recreatie / toerisme in Tiel

Regionale Ambitie:

- Versterken recreatieve sector in samenwerking RBT en Uiterwaarde waaronder het beheer en onderhoud wandel- en fietsroutenetwerk
- Regionaal InvesteringsFonds onder de aandacht brengen bij ondernemers en belangstellende in de gemeente Tiel;

Tiel Hanzestad

- Meedoen aan internationale hanzedagen in Rostock
- Verdere profilering van Tiel in het Internationale Hanzeverbond: Tiel is opgenomen in het boekje Nederlandse Hanzesteden;
- Promotie van Tiel als Hanzestad

Tiel Fruitstad aan de Waal

- Bespreken positionering Tiel met nieuwe raad.
- Tiel, fruitstad aan de Waal verder thematisch invullen en uitbouwen samen met partners in de stad. Een voorbeeld hiervan is de organisatie van de Betuwse Fruitrally.
- Initiatieven ondersteunen die de fruitbeleving in de stad versterken. Dit doen we in nauwe samenspraak met Hart van Tiel en inwoners.
- Samenwerken met de Belgische Fruitstad Sint Truiden. Een voorbeeld hiervan is het wederzijds promoten van elkaars steden.

Versterken van de historische identiteit

- Beeldvormingsavond
- Herziening Cultuurhistorisch beleid
- Herziening Uitvoeringsprogramma Cultuurhistorisch beleid
- Herziening Cultuurhistorische Waardekaart

Programma 6**Openbare ruimte****Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?****Brandkranen**

Conform het collegebesluit en de informatienota Openbare brandkranen (voorjaar 2017) is bij 500 ondergronds geplaatste brandkranen op het wegdek een pijlmarkering aangebracht. Dit zorgt ervoor dat de brandweer deze brandkranen sneller kan vinden, als de afdekplaat door zand of gras niet meer zichtbaar is. De kosten hiervoor bedragen € 8.000.

Wat doen we dit jaar?**Het op niveau houden en/of brengen van het openbaar groen**

Op 18 januari heeft er een storm over Tiel geraasd. Ongeveer 45 bomen zijn omgewaaid of zijn (delen) afgebroken. De kosten voor opruimen en herstellen van schade, ook aan eigendommen derden bedraagt ongeveer € 60.000, hiervoor is geen regulier budget.

Verantwoording Avri

Avri heeft voor de Tiel -Avri Ibor verantwoording een organisatie deskundige ingehuurd.

Deze deskundige heeft de taak om de Avri (financiële – en organisatorische) administratie om te zetten naar een methodiek die op Ibor Dvo 'nieuwe stijl' gestoeld wordt.

Deze methodiek moet de Tielse(Ibor Dvo) uitvraag en Avri rapportage op elkaar aan laten sluiten zodat voor beide organisaties duidelijk is wat er moet gebeuren en welk kwaliteitsniveau er bij hoort binnen de budgetten.

Medio 2018 worden hiervan de eerste resultaten verwacht met een aangescherpte Tielse Ibor Dvo en een toetsbare Avri Ibor verantwoordingsrapportage.

Op dit moment is het nog niet mogelijk om een juiste inschatting van de kosten te maken. Bij de 2^e voortgangsrapportage zullen de kosten gemeld gaan worden.

Programma 7**Onderwijs****Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?****Goed voorbereid aan de start****Onderwijsachterstandenbeleid (*Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie - Wet OKE*)**

Op dit moment zijn er geen nieuwe beleidsontwikkelingen te melden. De verwachting is dat voor het zomerreces meer duidelijk is over de nieuwe bekostigingssystematiek van de Onderwijsachterstandsgelden per 2019.

Niemand mag uitvallen**Passend onderwijs**

In het regionaal bestuurlijk overleg OOGO Betuws passend onderwijs is tussen de 6 Betuwse gemeenten en de Samenwerkingsverbanden passend onderwijs overeenstemming bereikt over de Ondersteuningsplannen van de Samenwerkingsverbanden. Dit overleg is wettelijk verplicht.

Leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer (taxivervoer) wordt ondergebracht in het regionale Vervoerssysteem Versis. De Klankbord groep *Ouders met kinderen in het leerlingenvervoer* zijn betrokken bij de voorbereidingen. Ook bij die van de aanbesteding van het vervoer. Aanvankelijk waren zij sceptisch. Nu hebben ze kenbaar gemaakt er op te vertrouwen dat de kinderen ook via Versis goed en veilig vervoerd kunnen worden. De aanbestedingsprocedure is inmiddels afgerond. Wij vertrouwen er op dat het leerlingenvervoer per schooljaar 2018-2019 goed en veilig georganiseerd en uitgevoerd gaat worden.

Brede School

Een van de voorwaarden om de Brede School aanpak zoals in Tiel Oost naar andere Tielse wijken te verbreden is een uitbreiding van de uren van de Brede School Coördinator. Hiervoor is een voorstel gedaan via de Perspectievennota.

Wat doen we dit jaar?

Goed voorbereid aan de start

- De nieuwe subsidiesystematiek voor peuterspeelzaalwerk is ingevoerd. Naast de aanbieder KRBV zijn er 2 nieuwe aanbieders bijgekomen waarvan de gemeente het peuteraanbod subsidieert: kinderopvang KaKa en SKPC.
- Per 1 januari is er bijzondere bijstand voor peuteropvang. In de 2e voortgangsrapportage kunnen we rapporteren of en hoeveel ouders hiervan gebruik maken.
- Het Onderwijsscherstandenbeleid/ Voor- en vroegschoolse wordt uitgevoerd conform beleid.

Niemand mag uitvallen

- Afstemming tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden over Passend Onderwijs en het Jeugdplan (Transitie jeugdzorg): Er zijn de afgelopen periode flinke stappen gemaakt binnen de strategische agenda Betuws passend onderwijs. Een kleine opsomming:
  - het dyslexieloket is structureel ingevoerd en wordt doorontwikkeld,
  - (regionale) bijeenkomsten hebben plaatsgevonden rondom het project verbinding onderwijs (apart voor PO en voor VO)-gemeenten/ wijkteams-jeugdhulp. Dit heeft geleid tot een verbeterplan dat nu de tweede helft van het jaar wordt ingezet.
  - Het project thuisnabij onderwijs/ leerlingenvervoer is van start gegaan. In de eerste fase van dit project is een monitorinstrument opgeleverd. Deze geeft (regionaal) inzicht in de vervoersstromen mbt het leerlingenvervoer en of leerlingen binnen dan wel buiten de regio naar school gaan.
- De uitvoering van de maatregelen Voortijdig School Verlaten (VSV) verlopen conform planning. Regievoering vindt plaats via het RMC. In de nieuwe aanpak VSV heeft het RMC wettelijk een extra taak gekregen om voor jongeren in een kwetsbare positie een sluitend vangnet te organiseren. In het voorjaar heeft hiervoor een brede regionale bijeenkomst plaats gevonden om de ketenpartners te

informereren. Later in het jaar wordt lokaal met de ketenpartners samenwerkingsafspraken gemaakt om te komen tot een sluitend vangnet.

- Het project DBos (De Bibliotheek op School) wordt gecontinueerd op de scholen en peuterspeelzalen. De combinatiefunctionarissen Lees Media coaches, werkzaam bij de bibliotheek, worden hiervoor ingezet.
- De combinatiefunctionarissen sportbuurtcoaches, Brede School Coordinator en maatschappelijke stagemakelaar, werkzaam bij Sportfriends BV, hebben ook dit jaar hun werkzaamheden weer gecontinueerd. De afgelopen jaren hebben we in de begrotingen gerekend met de prijsindexaties. Echter, het gaat hier om personele kosten waarvoor een CAO van toepassing is. Daarvoor gelden hogere indexcijfers, waardoor de werkelijke kosten niet meer overeenkomen met de begrote kosten. Via deze eerste voortgangsrapportage wordt dit rechtgezet.

Programma 8**Inwoners en Bestuur****Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?*****Nieuwe beleidsontwikkelingen*****Het versterken van betrokkenheid en verantwoordelijkheid van inwoners, ondernemers en organisaties**

De veranderende verhouding tussen gemeente en samenleving vraagt een andere manier van werken. Een manier van werken die meer dan eerst gericht is op samen optrekken en delen van verantwoordelijkheid. Dat betekent ruimte geven aan eigen oplossingen van mensen volgens het principe 'ja, mits' in plaats van 'nee, tenzij'. Dit is zowel voor onze partners als voor de gemeente nieuw. De nieuwe bestuursperiode is een aanleiding om hier opnieuw vorm en inhoud aan te geven.

Nieuwe bestuursperiode

Op 21 maart 2018 waren de gemeenteraadsverkiezingen. De opkomst was 46,58%. Dit is lager dan het opkomst percentage in 2014. Destijds was de opkomst 48,8%. Lang niet alle Tielse inwoners voelen zich blijkbaar betrokken bij de politiek in Tiel. Het opkomstpercentage weerspiegelt echter niet de toegenomen betrokkenheid van inwoners bij hun buurt, wijk en de stad. Het onderstreept wel de noodzaak om, in aanvulling op de inzet van wijkregisseurs, de Spiegelgroep en de inzet van ambassadeurs bij Trots op Tiel, inwoners en organisaties meer te betrekken bij het raadswork.

Het inwerkprogramma voor de nieuwe raad legt een basis voor de samenwerking met inwoners en organisaties en voor reflectie op de eigen rol.

Een vervolg op het programma Burger- en Overheidsparticipatie voor de komende vier jaar (naar een Vitale Lokale Democratie) werken we samen met de nieuwe raad uit.

Optrekken in Rivierenland

De gemeenteraad van Tiel wil op korte termijn een onderzoek laten uitvoeren naar de positie van Tiel in de regio. Dit is een vervolg op het rapport van onderzoeker Tordoir waaruit blijkt dat er op het gebied van wonen, arbeidsmarkt en voorzieningen een sterke onderlinge samenhang is tussen Tiel en omliggende gemeenten. Ook ontwikkelingen als de vorming van de gemeente West Betuwe en de ontwikkeling van Fruitdelta Rivierenland van invloed zijn op de positionering van Tiel. Het onderzoek moet een scherp beeld opleveren van de positie en kansen voor onze gemeente.

Wat hebben we gedaan in het eerste kwartaal?

Het versterken van betrokkenheid en verantwoordelijkheid van inwoners, ondernemers en organisaties

- Er is een inwerkprogramma voor de nieuwe raad opgesteld en uitgevoerd. Dit legt de basis voor meer samenwerking tussen raad en samenleving.
- Er is teruggekeken op de uitkomsten van het programma Burger- en Overheidsparticipatie 'Met elkaar aan de slag'
- Mede op basis hiervan is besloten tot structurele uitbreiding van de formatie voor het werken met wijkregisseurs.
- Ook is vooruit gekeken naar een nieuw programma voor de komende bestuursperiode. Dit programma Vitale Lokale Democratie werken we samen met de nieuwe raad uit.

Een sterke positie van Tiel in de regio

- Samen met de andere drie centrumgemeenten Harderwijk, Zutphen en Doetinchem hebben we in een bestuurlijk overleg met de provincie Gelderland de stedelijke opgaven van onze gemeente onder de aandacht gebracht.
- Fruitdelta Rivierenland en Regio Rivierenland hebben voor alle nieuwe raadsleden hun activiteiten in beeld gebracht. Daarnaast is onder de vlag van de Gelderland Academie een kennismaking voor de raadsleden met diverse verbonden partijen georganiseerd.

Wat doen we dit jaar?

Het versterken van verantwoordelijkheid en betrokkenheid van inwoners, ondernemers en organisaties

- We gaan in 2018 samen met de inwoners door op de ingeslagen weg van wijkregisseurs, ambassadeurs uit de samenleving en de Spiegelgroep.
- Een inwerkprogramma voor de nieuwe raad legt de basis voor samenwerking tussen raad en samenleving.
- Een nieuw programma Vitale Lokale Democratie wordt samen met de nieuwe raad uitgewerkt.

Optimale dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen

- Verdere uitbreiding digitaal loket, zoals de digitalisering van de parkeervergunningen.
- Inrichting geïntegreerde publieke zone, waarin we gaan samen werken met Werkzaak Rivierenland en het UWV.
- Werken met normen waarbinnen de dienstverlening (service) aan klant plaatsvindt conform onderstaande minimumservicenormen; in komende periode zullen we de meetresultaten vermelden.
- Ontwikkeling plan van aanpak social media.
- Communiceren in begrijpelijke taal. Starten met het schrijven van brieven op niveau B1.
- Meten tevredenheid Tielse bevolking over de gemeentelijke dienstverlening.

Paragrafen

C. Onderhoud kapitaalgoederen

Water en riolering

In de afgelopen winter hebben vele bewoners overlast ondervonden van grondwater. Dit kwam door de weersomstandigheden. In december heeft het langdurig geregend en kwam de Waal tot een hoog peil. In januari bereikte de Waal nogmaals een hoog waterniveau. Door deze hoge waterstanden staat het grondwater op veel plekken in Tiel ook hoog. Hoog water in combinatie met lokaal veel regen levert lokaal (altijd) problemen op.

Twee straten vielen op door de vele meldingen van bewoners. Dit zijn de Nachtegaallaan en de Begoniastraat.

De Nachtegaallaan combineerde twee grote problemen: het grondwater en het niet af kunnen ronden van de bestratingswerkzaamheden. De bestratingswerkzaamheden zijn in maart afgerond. Het (grond)waterprobleem is als groter ervaren dan verwacht. Om (grond)waterproblemen te beperken is namelijk een drainage aangelegd. Naar aanleiding van de klachten is onderzoek gedaan naar het grondwater en de drainage. De conclusie is dat de drainage is ontworpen en aangelegd volgens de uitgangspunten van het programma Tiel oost mooier en droger. De komende jaren wordt het verloop van het grondwater met het grondwatermonitorsnet bijgehouden. Als daaruit blijkt dat de kwel structureel meer is dan in het programma Tiel oost mooier en droger is aangenomen, dan worden aan u aanvullende maatregelen voorgesteld. De bewoners zijn gehoord over hun grieven. Hiervan is een verslag en actiepuntenlijst gemaakt. Deze acties worden behandeld. Daarnaast kunnen bewoners hun schade melden. Tot 1 april is één melding binnengekomen. Deze wordt zorgvuldig behandeld en afgerond. Daarnaast is verteld dat de gemeente niet kan zorgen voor een altijd droge bodem. De natuurlijke omstandigheden van Tiel oost door de Waal zijn wel beïnvloedbaar maar beperkt te beheersen.

Van de Begoniastraat zijn ook meldingen van grondwateroverlast behandeld. Hier is de overlast in de kelders ontstaan na de langdurige neerslag in december. Samen met de bewoners wordt bekeken wat de beste manier is om de overlast terug te dringen.

Integrale planning openbare ruimte

Nr.	Locatie	Omschrijving	Stand van Zaken
Centrum			
1.	Nieuweweg en Adamshof	Vervangen riolering	In initiatieffase
2.	Kleine Plantage - dierenpark	Vervangen houten bruggen	In voorbereidingsfase
3.	Hoogeinde	Wijzigen vlonder	In ontwerpfase
4.	Veerstoep	Vervangen keermuur	In ontwerpfase
Buitengebied			
5.	Diverse locaties	Reparatiemaatregelen mechanische riolering	In initiatieffase
Noord			
6.	Diverse locaties	Groot onderhoud aan civiele kunstwerken	In uitvoeringsfase
7.	Diverse locaties	Reparatiemaatregelen riolering	In initiatieffase
8.	Diverse locaties	Afkoppelen van hemelwater van de riolering, daar waar de mogelijkheden zich voordoen	In initiatieffase

* Projecten die in eerdere jaren in aanvang (werkvoorbereiding) of uitvoering genomen zijn, kunnen nog wel in 2018 doorlopen, maar worden hier niet meer genoemd. De evaluatie van alle lopende projecten komt terug in de jaarrekening .

E. Bedrijfsvoering

Inleiding

1. Voortgang speerpunten 2018

Schrijven van begrijpelijke teksten voor inwoners

De meeste medewerkers hebben een training of workshop Begrijpelijk schrijven gevolgd. Om de medewerkers te helpen met begrijpelijk schrijven zijn er taalcoaches en inloopspreekuren.

Doorontwikkeling van vraaggerichte website

Dit jaar wordt de website Tiel.nl in samenwerking met de gemeente Culemborg en West-Betuwe opnieuw aanbesteed. Daarin zijn functionele eisen gericht op de klantvraag meegenomen. Dit betekent een nieuwe website, die begin 2019 live zal gaan.

Meer evaluatie van onze werkwijze via klantfeedback

De verbeterpunten uit de pilot 2017 zijn opgepakt. Twee van de drie pilotteams continueren dit jaar. Er is een nieuw proces gestart (schuldhulpverlening) en er komt een nieuw monitoring dashboard.

Versterken gedrag en competenties klantgerichtheid

Er heeft een nulmeting plaats gevonden op onze telefonische bereikbaarheid. De uitslag is 5,2 met een aantal concrete verbeterpunten. Aan einde van het jaar wordt een herhaal meting uitgevoerd om de verbetering te meten.

Versterken regie sociaal domein: contractmanagement, stuurinformatie, inkoop

We hebben diverse verbeteringen doorgevoerd voor verbetering van onze sturing. We zijn gestart met programmatisch werken waardoor we meer samenhang krijgen. Ook hebben we het takenpakket van de beleidsadviseurs en de rollen van de regisseurs aangescherpt. De

kwartaalrapportages zijn gestructureerd en verankerd, waarbij we een permanent team aan het vormen die zorg draagt voor kwaliteit en tijdige oplevering. Contractmanagement en inkoop zijn per 1 april belegd bij de Regio Rivierenland. De taken zijn vastgelegd in een DVO.

Sturing van de resultaten programma's beter gekoppeld aan de teamsturing

Er is een basisopzet ontwikkeld om resultaten en doelen in de programma's op dezelfde manier vorm te geven (doelenboom). Dit wordt in de komende maanden verder uitgewerkt.

Continueren aanpak om werkprocessen snel, slim en simpel te maken (lean)

Lopende trajecten zijn vooral sociaal domein (oa schuldhulpverlening, administratie wmo). Management en Lean-procesbegeleiders stemmen de verwachtingen rondom LEAN met elkaar af en zorgen dat de randvoorwaarden voor LEAN gedeeld en vervuld worden.

Continueren team- en individuele leertrajecten

De twee grote leertrajecten uit 2017 zijn het eerste kwartaal geevalueerd. Het individuele leertraject heeft ondermeer geresulteerd in bewustwording eigen gedrag en aanreiken handvatten. Het teamleertraject heeft bijdragen tot beter samenspel en meer uitspreken/ onderlinge feedback. In het vervolgprogramma 2018 wordt op basis van de behoefte een gericht leerprogramma opgezet.

Vergroten (in- en externe) mobiliteit personeel

In het eerste kwartaal 2018 zijn 4 medewerkers vertrokken, 5 medewerkers nieuw gestart. 3 medewerkers zijn van team gewisseld. 8 medewerkers hebben (gedeeltelijk) andere functie gekregen.

Doorontwikkeling van zelfregelende teams

In navolging van team vergunningen en publiekszaken, is vanaf 1 april 2018 gaan werken als zelfregelend team.

2. Bijsturing speerpunten

Culemborg, Geldermalsen en Tiel hebben in BWB verband een harmonisatieprogramma ICT opgesteld. Dit programma heeft tot doel om als samenwerkende gemeente zoveel als mogelijk dezelfde ICT-applicaties te gaan gebruiken en daarnaast het ICT landschap beter te laten aansluiten bij de wensen die vanuit de samenleving en de organisaties worden gesteld. Op gebied van harmonisatie ICT en de wettelijk verplichte Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zijn in het eerste kwartaal nieuwe nog niet voorziene werkzaamheden op de organisatie afgekomen. De impact hiervan in tijd en betekenis wordt nu verkend.

Mobiliteit en inzetbaarheid

Er wordt opvolging gegeven aan de succesvolle pilot duurzame inzetbaarheid, door middel van de implementatie van het instrument Mobulus. De eerste modules zijn inmiddels getest door een aantal deelnemers. De aanbevelingen worden verwerkt. Na een 2e test wordt bekeken of de aangepaste modules beschikbaar kunnen worden gesteld aan de totale organisatie.

Daarnaast wordt gewerkt aan de uitrol van de module 360 graden feedback. De module 360 graden feedback wordt als onderdeel toegevoegd aan de geharmoniseerde gesprekkencyclus.

Middels de module matching worden interne klussen onder de aandacht gebracht bij de medewerkers. Hiermee kan een medewerker regie pakken op de eigen loopbaan.

Procesbeheersing

In november 2017 heeft de Raad het rekenkamerrapport vastgesteld met daarin de aanbeveling dat de Gemeente Tiel moet komen tot een subsidiebeleid met een afwegingskader ten aanzien van de inzet van subsidies en andere instrumenten (inkoop). Het doel is om gemeentelijke doelstellingen te realiseren. Er dient een centraal punt ingericht worden. Van hier uit worden “Subsidies” integraal georganiseerd. Er komt één proces waarop regie kan worden uitgevoerd. Naast de opmerkingen en aanbevelingen van de rekenkamer zijn er ook opmerkingen en aanbevelingen van de accountant (managementletter 2016). De accountant noemt als risico de rechtmatigheid van verstrekkingen in het subsidieproces. De bevindingen van de accountant geven ook voldoende aanleiding om het subsidieproces volledig op orde te brengen. De raad heeft het college opdracht gegeven een Plan van Aanpak op te stellen om dat te realiseren. Voor de uitvoering daarvan is reeds in 2018 geld nodig, maar is geen budget opgenomen in de begroting.

Extra inhuur van capaciteit is noodzakelijk bij het herzien van de Algemene Subsidieverordening, deelverordeningen en voor het transitieproces. De geraamde externe projectkosten zijn € 70.000,-.

Om te kunnen voldoen aan de aanbevelingen van de accountant om het subsidieproces ‘in control’ te krijgen is tevens aanschaf van een specifieke workflowsysteem voor subsidies nodig. Het structurele budget dat dit met zich meebrengt hebben we als wens meegenomen in de P-nota 2018. Indien deze wens wordt gehonoreerd zullen we in de 2e voortgangsrapportage middelen voor 2018 opnemen t.b.v. de kosten van aanschaf en implementatie.

Werkfaciliteiten

Geen afwijkingen te melden.

H. Grote projecten

Burense Poort

De proefperiode om de drie parkeerterreinen als een terrein te laten functioneren is van de baan. De erfgenamen van een van de eigenaren van de parkeerterreinen, hebben besloten niet meer mee te doen. Voor Ahold/Albert Heijn is het meedoen van die partij van belang voor een optimale bezetting van de parkeerplaatsen, wat ook contractueel was vastgelegd. Ahold/Albert Heijn beraadt zich nu op de vraag of het nog mee zal doen met het parkeren. De gemeente bekijkt de gevolgen hiervan voor het parkeren en de plannen voor de herinrichting van het gebied. In het najaar van 2018 wordt hierover duidelijkheid verwacht. Dan kunnen eventuele verdere aanpassingen van het stedenbouwkundig model tot voorlopig ontwerp ook definitief gemaakt worden.

FluviaTiel fase 1

Langs de Waal, tussen het Amsterdam-Rijnkanaal en de haven, is de afgelopen maanden hard gewerkt. De Echteldsedijk is versterkt door de aanleg van een klimaatdijk. Er zijn maatregelen genomen om de toename van kwelwater te verminderen, er is nieuwe natuur ontstaan en het gebied is beter toegankelijk gemaakt voor wandelaars. Ook is het gebied binnendijks deels opgehoogd zodat we daar in en volgende fase woningen kunnen bouwen. Binnendijkse ophoging is medio december 2017 opgeleverd. Opleveringsronde voor het overige werk heeft plaats gevonden in februari 2018. In maart 2018 is samen met de partners (Provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, Waterschap Rivierenland en de aannemer) stil gestaan bij de afronding van de werkzaamheden. De waargenomen punten tijdens de opleveringsronde worden voor de zomer door de aannemer hersteld.

Waalkade, fase 1

De uitvoering van de groene wal is begonnen. In februari heeft de raad extra middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het plan. In mei is de aanbesteding gedaan en het resultaat is dat deze nog niet gelukt is. Dat wil zeggen dat alle aanbiedingen boven het beschikbare budget zitten. De procedure hebben we daarom afgesloten. We zijn ons samen met de inkooporganisatie van Tiel en regio aan het beraden wat de beste methode is om verder te gaan. We moeten echter wel rekening gaan houden met het feit dat de uitvoering van de vervanging van de kademuur en de herinrichting pas in 2019 gaat plaatsvinden, mede gezien de hoogwatersluitingsperiode van het Waterschap voor werkzaamheden in dijklichamen.

Bij de Provinciale Staten ligt op dit moment een voorstel om alle subsidie rond een aantal grote projecten in Tiel, o.a. de Waalkade fase 1, in één keer af te ronden. Daarmee komt de einddatum van 1 december te vervallen en lopen we geen gevaar meer de subsidie niet te krijgen.

Overdracht speelvoorzieningen

In 2017 heeft de raad ingestemd met het opzetten van een stichting voor meerdere speeltuinwerkgroepjes. Ook heeft ze besloten de € 100.000 die naar het wijkbudget zou gaan, ter beschikking te stellen van de stichting zodat voor bewonersparticipatie in ieder geval ook geld beschikbaar is. In 2018 zijn we begonnen met 10 speeltuinwerkgroepjes die positief staan tegenover een overdracht. Zij draaien in 2018 mee in een proef-overdracht om zo ervaring op te doen. De projectgroep functioneert als proef-stichting om te kijken hoe dit gaat werken en met name toe te zien op de verdeling van het budget. Daarbij wordt hulp geboden door twee inwoners van Tiel die veel ervaring hebben met het opzetten van stichtingen en bestuursfuncties.

Ombuigingen en bezuinigingen

Ombuigingen en bezuinigingen

Inleiding

Zoals u van ons gewend bent rapporteren we ook in deze voortgangsrapportage over de stand van zaken van de ombuigingen en bezuinigingen waartoe u besloten heeft.

Een aantal bezuinigingen waartoe in het verleden is besloten is nog niet gerealiseerd.

In deze paragraaf gaan we in op de ombuigingen en bezuinigingen die vanaf 2018 zijn ingeboekt maar die we nog niet (volledig) realiseren. In de begroting 2018 hebben we enkele bezuinigingen afgeboekt en voorstellen gedaan voor alternatieven.

Als bijlage 2 hebben we een overzicht opgenomen van alle bezuinigingen waartoe in de begroting 2018 is besloten.

Daarbij geldt de volgende kleurencode:

- wit: bezuiniging gaat pas in na 2018 of is al gerealiseerd
- oranje: nog niet zeker of de bezuiniging (geheel) wordt gerealiseerd
- rood: bezuiniging wordt niet volgens plan gerealiseerd

In de tweede helft van 2017 heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar het proces en de verantwoording van de bezuinigingen van de afgelopen jaren.

Bij de behandeling van het rapport in de commissie Bestuur zijn twee afspraken gemaakt:

1. In de voortgangsrapportage wordt steeds een volledig overzicht gegeven van de stand van zaken van de lopende bezuinigingen, niet alleen de afwijkingen;
2. Er wordt gerapporteerd over de maatschappelijke effecten van de genomen bezuinigingsmaatregelen

ad. 1

Dit doen we in bijlage 2, in de tekst hierna gaan we nader in op de afwijkingen.

ad. 2

Dit punt moet nog nader uitgewerkt worden. In eerste instantie moet bepaald worden bij welke maatregelen het relevant is om over maatschappelijke effecten te rapporteren. Wij doen daarvoor een voorzet in bijlage 2 (zie laatste kolom). Indien u daarmee instemt zullen we in de 2e voortgangsrapportage voor het eerst rapporteren over de effecten van die maatregelen waar 'ja' is ingevuld.

Stand van zaken lopende bezuinigingen

Achterblijvende overhead € 112.542

In de loop van 2018 zal moeten blijken of/hoe deze taakstelling gerealiseerd kan worden.

Verkoop eigendommen € 200.000 per jaar gedurende 4 jaar

Een aantal panden staat in de verkoop, maar tot nu nog zonder resultaat.

Verblijfsbelasting MOE-landers € 525.000

Er wordt volop gewerkt aan het in beeld brengen van alle panden waar MOE-landers verblijven. Op dit moment kunnen we nog niet zeggen of de ingeboekte opbrengst gehaald zal worden.

Afschaffen PGB-systeem leerlingenvervoer p.m.

De overgang naar het nieuwe systeem is in gang gezet. Het is nog niet bekend of/hoeveel dit zal opleveren.

Extra rijksbijdrage inzetten voor dekking tekorten

Bij het opstellen van de begroting gingen we er op basis van de meicirculaire 2017 vanuit dat we voor sociaal domein € 745.000 extra zouden ontvangen via de algemene uitkering. In de circulaire daarna is dit bedrag verlaagd tot € 456.000. In de meicirculaire volgt wellicht weer een hoger bedrag. Daarmee blijft de uitkomst van Sociaal Domein in brede zin onzeker.

Praktijkondersteuner huisarts Jeugd

De realisatie van deze maatregel is in gang gezet, maar zal pas vanaf 2019 een besparing kunnen opleveren.

Gelijkschakelen budgetten voor wijkteams Jeugd

De maatregel is inmiddels doorgevoerd, maar zal pas vanaf 2019 een besparing opleveren.

Reserve frictie ombuigingen

De stand van de reserve frictie ombuigingen bedraagt per 1-1-2018 € 305.377. Bezuinigingen die niet gerealiseerd kunnen worden dekken we uit deze reserve.

Financiële stand van zaken

Financiële stand van zaken

Inleiding

In dit hoofdstuk kijken we per programma eerst naar de uitgaven, waarbij het streven is om overschrijdingen op uitgaven op te vangen binnen het programma. Vervolgens kijken we naar de inkomsten en doen we voorstellen om deze wel of niet als vrij besteedbaar te beschouwen. Aan het eind van het hoofdstuk doen we vervolgens voorstellen hoe om te gaan met de verschillende uitkomsten hiervan. Daarmee geven we u als raad mogelijkheden om hierin zelf ook te sturen. Alle mutaties die zijn genoemd zijn incidenteel, tenzij anders vermeld.

Uitgaven en inkomsten per programma

Programma 1 Veiligheid

Uitgaven € 215.600 nadelig, waarvan € 37.400 structureel

De veiligheidsregio Gelderland Zuid heeft te maken met een tekort in 2018 en met frictiekosten in verband met organisatieontwikkeling. De Tielse bijdrage hierin bedraagt € 48.200 incidenteel. Daarnaast leidt de ontwikkeling van de loonkosten als gevolg van de CAO tot een structurele verhoging met € 37.400.

Naar aanleiding van het instorten van een deel van de parkeergarage bij vliegveld Eindhoven heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken eind september 2017 alle gemeenten aangeschreven. In de brief wordt uiteengezet bij welke type vloeren zich een veiligheidsrisico's voordoet zodat gemeenten dat weten bij de beoordeling van nieuwe vergunningen. Tevens werd in de brief aangegeven dat ook voor bestaande gebouwen een mogelijk veiligheidsrisico zich voordoet. Voor de beoordeling hiervan werd een informatiedocument toegezegd. Enkele weken later is vanuit hetzelfde ministerie het informatiedocument verstrekt met hierin een stappenplan hoe gemeenten de veiligheidsrisico's bij bestaande gebouwen moeten beoordelen. Dit levert zoveel werk op voor het Team Vergunningen dat er 1 fte extra menskracht (inhuur) nodig is. De commissie Bestuur heeft hierover een informatienota ontvangen bij de vergadering van 7 december 2017. De kosten hiervan bedragen € 100.000.

Voor de invoering van de Omgevingswet in 2018 is in de begroting een werkbudget ad € 15.000 beschikbaar gekomen op basis van de toen bekende informatie. Dit budget is destijds gevraagd voor kleine uitgaven in alle drie sporen. Voor de sporen 1 en 2 is dit werkbudget voor het jaar 2018 toereikend. Voor de procesaanpak fase 1 voor de Omgevingsvisie in spoor 3 is een investering geraamd van minimaal € 30.000. Hiervoor is geen dekking aanwezig. De procesaanpak voor de eerste fase van de opstelling van de Omgevingsvisie voor Tiel is op 6 maart 2018 besproken met de raadscommissie Ruimte. Zij hebben ingestemd met de procesaanpak, waarin ook melding werd gemaakt van de noodzakelijke extra investering in spoor 3 Omgevingsvisie.

Programma 2 Sociaal Domein

Uitgaven € 310.800 negatief, waarvan € 219.200 structureel

De GGD Gelderland-Zuid heeft na vaststelling van de jaarrekening 2017 te maken met een negatief weerstandsvermogen en stelt voor om dit aan te vullen tot 70% van de norm. In onze zienswijze stellen wij voor niet verder aan te vullen dan tot 25% van de norm. De kosten hiervan bedragen voor de gemeente Tiel € 47.600.

Daarnaast zijn bij de GGD de kosten voor Veilig Thuis structureel € 82.200 hoger dan geraamd. Een deel kan mogelijk worden gedekt door een verhoogde inzet van de uitkering Vrouwenopvang die centrumgemeente Nijmegen ontvangt. Hierover is nog discussie met Nijmegen gaande. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een rechtmatige uitvoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Daarmee zijn zij ook verantwoordelijk voor een adequate afhandeling van meldingen van fraude en/of onregelmatigheden. De werkzaamheden zijn uitbesteed aan Regio Rivierenland. De kosten bedragen € 10.000 per jaar. Vanaf 2019 hebben we deze opgenomen in de Perspectievennota.

Per 1 april 2018 is een nieuwe loonschaal ingevoerd voor Wmo huishoudelijke hulp. Hierdoor stijgen de tarieven voor huishoudelijke hulp. Dit leidt tot een verhoging van de kosten met € 130.000 structureel.

De decentralisatie-uitkering Pak je Kans zal naar verwachting in de meicirculaire beschikbaar worden gesteld. Met de te ontvangen € 34.000 kunnen we vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt activeren.

Bij de ontvlechting van budgetten bij de overgang naar Werkzaam is ten onrechte het budget voor de cliëntenraad Participatiewet vervallen. We ramen het structurele budget van € 7.000 alsnog.

N.B.: In bovenstaande cijfers is nog geen rekening gehouden met andere tekorten binnen programma 2, waarvoor in het coalitieakkoord € 1 miljoen structureel is ingeboekt. Op basis van de op te stellen rapportage over de 1e 2 kwartalen 2018 zal een eerste prognose kunnen worden gedaan over deze tekorten.

Programma 3 Vitale en aantrekkelijke stad

Uitgaven € 78.100 nadelig, waarvan 21.100 structureel

De kosten voor de inzet van de combinatiefunctionarissen liggen € 43.100 hoger dan waarvoor in de begroting 2018 budget is opgenomen. Het verschil is te verklaren door te lage indexaties in de afgelopen begrotingen. Een deel van deze kosten kunnen we dekken uit bestaande middelen, waardoor we nog € 18.100 als overschrijding in deze rapportage meenemen.

Evenals in de afgelopen jaren moeten we voor de grote evenementen rekening houden met een extra budget van € 60.000. Tegelijkertijd onderzoeken we hoe de kosten op evenementen omlaag kunnen (amendement van 23 november 2016). Dit doen we samen met evenementenorganisatoren.

Programma 4 Mobiliteit

Inkomsten € 24.300 voordelig incidenteel

Gedeputeerde Staten hebben besloten de subsidie voor aanleg van de rotonde op de Rivierenlandlaan ter hoogte van de Siependaallaan (uitgevoerd in 2005) definitief toe te kennen. Na aftrek van het reeds uitgekeerde voorschot ontvangt de gemeente nog een bedrag van € 24.348,20. In de administratie was dit project al afgerond, dus deze middelen zijn nu vrij besteedbaar.

Programma 5 Ruimtelijke en economische ontwikkeling

Uitgaven € 45.000 nadelig incidenteel

Alle taken rond het havenbeheer waren tot voor enige jaren ondergebracht bij de gemeentelijk havenmeester. Na zijn pensionering in 2014 zijn de haventaken (deels) ondergebracht op meerdere plekken (a.g.v. bezuinigingen is de persoon havenmeester niet vervangen), maar recente ontwikkelingen wijzen erop dat dit onderwerp nu extra aandacht behoeft. Enerzijds vanuit de Dvo met de Avri, waarin wel haventaken zijn opgenomen, maar niet allemaal, hetgeen efficiencyvragen opwerpt. Aan de andere kant omdat er concrete vragen zijn, waar op dit moment geen eigenaarschap op is georganiseerd (zoals een initiatief voor uitbreiding van een loswal). Op dit moment lopen we risico's, onder andere op het vastlopen van schepen.

Gelet op de zorgplicht die we als overheid hebben is het voorstel om € 45.000 te beschikbaar te stellen voor een inventarisatie van alle havengerelateerde gemeentelijke taken en het opstellen van een havenbeheersplan om de komende jaren het havenbeheer zo (kosten)efficiënt mogelijk te organiseren.

Inkomsten € 19.900 nadelig structureel

In de begroting hebben we de huuropbrengst van de kinderopvang op het adres Hooibeestje 3 te hoog geraamd. De raming moet worden gecorrigeerd met € 19.900 negatief.

Programma 6 Openbare ruimte

Uitgaven € 84.200 nadelig, waarvan € 16.200 structureel

Voor extra wegareaal bij de Westluidense Poort en de Santwijckse Poort verhogen we het onderhoudsbudget met € 16.200, ten laste van de stelpost areaaluitbreiding.

Conform het collegebesluit en de informatienota Openbare brandkranen (voorjaar 2017) is bij 500 ondergronds geplaatste brandkranen op het wegdek een pijlmarkering aangebracht. De kosten hiervoor bedragen € 8.000.

Op 18 januari heeft er een storm over Tiel geraasd. Ongeveer 45 bomen zijn omgewaaid of zijn (delen) afgebroken. De kosten voor opruimen en herstellen van schade, ook aan eigendommen derden bedraagt ongeveer € 60.000, hiervoor is geen regulier budget.

Programma 7 Onderwijs

Uitgaven € 26.400 nadelig structureel

De te betalen belastingen voor een aantal schoolgebouwen is structureel € 26.400 hoger dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door een hoger vastgestelde WOZ-waarde.

Programma 8 Inwoners en Bestuur

Uitgaven € 3.400 nadelig, structureel € 1.400 voordelig

Door de verhuizing van de Zaak van de Stad naar Zinder vervalt de afschrijving van € 5.300 van de aanpassingen in het voormalige pand. Het bekendmaken van regelgeving is een wettelijke taak. Sinds 1 januari 2014 is het verplicht om algemeen verbindende voorschriften (avv's) elektronisch bekend te maken. Om het proces van de bekendmaking eenvoudiger te maken heeft Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP) het product Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP) ontwikkeld. De implementatiekosten bedragen € 5.800,-. Daarnaast is jaarlijks een structureel budget nodig voor het beheer en onderhoud van DROP ad. € 3.900,-. Voor zowel de implementatie- en beheerkosten is geen dekking aanwezig.

Overige uitgaven en inkomsten

Algemene dekkingsmiddelen

Uitgaven € 28.350 voordelig structureel

We verlagen de stelpost areaaluitbreiding met € 12.150, omdat er minder nieuwe woningen zijn opgeleverd dan in de begroting was verondersteld. De rest van de stelpost, € 16.200, zetten we in voor extra wegonderhoud als gevolg van extra areaal bij de Westluidense Poort en de Santwijckse Poort.

Inkomsten € 204.000 voordelig incidenteel

In deze voortgangsrapportage stellen we de raming van de algemene uitkering bij op basis van de maartcirculaire 2018. In deze circulaire zijn de gevolgen van het regeerakkoord en het Interbestuurlijk Programma verwerkt (IBP). Eerder hadden we u al geïnformeerd op basis van de decembercirculaire en de eerste berichten over de gevolgen van het regeerakkoord. Daarin voorzagen we een forse toename van de algemene uitkering.

Ten opzichte van dat moment vallen de cijfers nu lager uit. Dit wordt veroorzaakt door een lagere vaststelling van een aantal maatstaven. Met name het aantal bijstandsontvangers is lager dan waarmee we in onze begroting rekening hadden gehouden.

Voor 2018 geldt daarnaast dat er een landelijke voorziening wordt getroffen voor tekorten in het Sociaal Domein waar een aantal gemeenten (waaronder Tiel) mee kampt. Deze voorziening wordt voor de helft betaald door het Rijk en voor de andere helft door de gemeenten. Dit betekent op dit moment een eenmalige verlaging van de algemene uitkering met € 237.000. Maar wellicht dat op een later moment Tiel een beroep kan gaan doen op deze voorziening. In de septembercirculaire wordt hierover meer bekend.

Per saldo ramen we nu een verhoging van € 140.000 van de algemene uitkering in 2018. De aanpassingen in de jaren 2019 e.v. verwerken we in de Perspectievennota 2018.

De maartcirculaire geeft nog geen volledig inzicht in alle ontwikkelingen, deze volgt in de meicirculaire of zelfs nog later. Het is daarom ons voornemen om na het verschijnen van de meicirculaire u een informatienota toe te sturen met de meest actuele stand van zaken, zodat u deze informatie kunt meenemen bij de raadsbehandeling van deze voortgangsrapportage en de Perspectievennota 2018.

Vooruitlopend op de meicirculaire ramen we in deze voortgangsrapportage al de decentralisatie-uitkering Pak je Kans van € 34.000 waar tegenover in programma 2 ook de kosten zijn geraamd.

Op basis van de jaarcijfers van de Bank Nederlandse Gemeenten ontvangen we een hoger dividend dan geraamd. Een extra ontvangst van € 30.000.

Bedrijfsvoering***Uitgaven € 320.300 nadelig, waarvan € 252.500 structureel***

Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (BWB) heeft een begrotingswijziging vastgesteld met daarin een drietal onderdelen die gevolgen hebben voor onze bijdrage. De eerste betreft een aanpassing van de salarislasteren als gevolg van de CAO (€ 122.544), de tweede betreft de uitvoering van nieuwe wettelijke taken (€ 59.972) en de derde de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG, € 61.250). De laatste dekken we uit de reserve automatisering.

Vanaf 1 april 2018 ondersteunt het team Contractgestuurde dienstverlening van de Regio Rivierenland ons in de taakuitvoering op het gebied van Wmo en Jeugdhulp. Deze taakuitvoering leidt uiteindelijk tot een betere kwaliteit voor de cliënt en efficiëntere werkwijzen voor de zorgaanbieders en gemeenten. De kosten voor Tiel bedragen € 220.000, waarvan we € 150.000 kunnen dekken uit bestaande middelen. Dit betekent dat we een bedrag van € 70.000 extra moeten toevoegen aan het budget.

Om te voldoen aan de Arbowet is het nodig een preventiemedewerker in dienst te hebben die mede als taak heeft het opstellen van een RisicoInventarisatie en Evaluatie. Vooruitlopend op de aanstelling van zo'n medewerker door BWB later dit jaar hebben we aan onze Ondernemingsraad toegezegd hiermee al op korte termijn te starten. De inhuur die hiervoor nodig is kost ongeveer € 6.500.

Inkomsten € 61.250 voordelig incidenteel

Dit betreft de dekking uit de reserve Automatisering van de invoering van de AVG.

Investerings

Vervangen dakbedekking Agnietenhof 1e fase (€ 45.500).

De dakbedekking van de Agnietenhof is bijna 20 jaar oud en aan vervanging toe. Deze vervanging vindt plaats in twee fasen vanwege de plaatsing van zonnepanelen op het hoofdgebouw.

In 2018 wordt de dakbedekking vervangen van het hoofdgebouw (hoofdentree, foyers, grote zaal tot toneeltoren), in 2020 de rest van het gebouw. De middelen voor de 2e fase zullen worden aangevraagd in de Perspectievennota 2019. Deze 1e fase leidt vanaf 2019 tot een kapitaallast van € 3.000, die wordt gedekt uit de reserve onderhoud gebouw Agnietenhof.

Budgettair neutrale mutaties

Naast de bovenstaande mutaties die invloed hebben op het saldo van deze voortgangsrapportage stellen we nog de volgende budgettair neutrale mutaties voor (inkomsten en uitgaven stijgen of dalen):

<i>Omschrijving</i>	<i>bedrag</i>
Inzet bijdrage A+O fonds ter dekking van kosten organisatie-ontwikkeling	4.500
Verkoop en versnelde afschrijving schoolwoningen en tijdelijke gymzaal schuiven door naar 2020 i.v.m. vertraging IKC Passewaaij	-1.646.200

Overheveling budgetten naar programmabureau Wmo/Jeugd	143.100
Actualiseren meerjaren onderhoudsprogramma onderwijsgebouwen t.l.v. reserve onderhoud wisselscholen	4.100
Tijdelijke exploitatie voormalige schoolgebouwen, dekking uit reserve gemeentelijke eigendommen	81.000
Huuropbrengst en subsidie bibliotheek in Zinder	154.300
Harmonisatieplan IM/ICT ten laste van reserve automatisering	816.700
Sloop hal van Kempen Spoorstraat ten laste van reserve strategische eigendommen	44.000
Project gastvrije dijken ten laste van onvoorzien (€ 7.000) en verkeersbudgetten (€ 3.000)	10.000

Verloop post onvoorzien

Het verloop van de post onvoorzien is als volgt:

Beginstand	€ 70.000
Project gastvrije dijken	-€ 7.000
Omgevingsmanager anders wonen	-€ 8.000
Ontwikkeling nieuwe organisatievorm warenmarkten	-€ 5.000
Huidige stand	€ 50.000

Resumé

De begroting 2018 kwam na de behandeling in de raad uit op een positieve uitkomst van € 473.000.

De mutaties in deze 1e voortgangsrapportage tellen op tot € 787.000 negatief. Daarmee komt het geraamde saldo 2018 uit op € 314.000 negatief.

Dit bedrag is nog exclusief de tekorten die we, gezien de rapportages over 2017, in het programma Sociaal Domein verwachten.

De structurele doorwerking, ook exclusief sociaal domein, bedraagt € 560.000 negatief. Deze nemen we mee naar de bijstelling van het financieel perspectief dat we opstellen na het verschijnen van de meicirculaire 2018.

Besluitvorming

Besluitvorming

Resumerend stellen wij u het volgende voor:

1. Deze voortgangsrapportage voor kennisgeving aan te nemen;
2. In te stemmen met de financiële mutaties van deze Voortgangsrapportage;

Opdracht te geven om in toekomstige voortgangsrapportages te rapporteren over de maatschappelijke effecten van de bezuinigingen die in bijlage 2 als zodanig zijn benoemd.

Bijlagen

Bijlage 1: Financiële mutaties

	uitgaven 2018	inkomsten 2018	uitgaven 2019	inkomsten 2019	uitgaven 2020	inkomsten 2020	uitgaven 2021	inkomsten 2021
<u>Programma 1</u>								
Veiligheidsregio, incidenteel tekort 2018	48.200							
Veiligheidsregio, ontwikkeling loonkosten	37.400		37.400		37.400		37.400	
Inspectie gebouwen	100.000							
Invoering omgevingswet	30.000							
<u>Programma 2</u>								
Aanvulling weerstandsvermogen GGD	47.600							
Veilig Thuis	82.200		82.200		82.200		82.200	
Toezichthouders rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet	10.000							
Nieuwe loonschaal Wmo huishoudelijke hulp	130.000		130.000		130.000		130.000	
uitvoering Pak je Kans	34.000							
Clëntenraad Participatiewet	7.000		7.000		7.000		7.000	
<u>Programma 3</u>								
Indexatie kosten combinatiefunctionarissen	18.100		18.100		18.100		18.100	
Kosten evenementen	60.000							
<u>Programma 4</u>								
Subsidie rotonde Rivierenland		24.300						
<u>Programma 5</u>								

Opstellen havenbeheersplan Huuropbrengst Hooibeestje 3	45.000	-19.900		-19.900		-19.900		-19.900
<u>Programma 6</u>								
Extra wegonderhoud WLP en SWP	16.200		16.200		16.200		16.200	
Pijlmarkeringen brandkranen	8.000							
Gevolgen stormschade	60.000							
<u>Programma 7</u>								
Belastingen schoolgebouwen	26.400		26.400		26.400		26.400	
<u>Programma 8</u>								
Vervallen afschrijving aanpassingen Zaak van de Stad	-5.300		-5.300		-5.300		-5.300	
Publiceren regelgeving	9.700		3.900		3.900		3.900	
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>								
Stelpost areaaluitbreiding	-28.350		-28.350		-28.350		-28.350	
Algemene uitkering		140.000						
Algemene uitkering, DU Pak je Kans		34.000						
Dividend BNG		30.000						
<u>Bedrijfsvoering</u>								
1e begrotingswijziging BWB	243.800	61.250	182.500		182.500		182.500	
Extra kosten programmabureau Wmo/Jeugd	70.000		70.000		70.000		70.000	
Inhuur preventatiemedewerker Arbo	6.500							

Diverse kleine verschillen								
Totaal voor- en nadelen	1.126.450	269.650	540.050	-19.900	540.050	-19.900	540.050	-19.900
Totaal budgettair effect		-786.800		-559.950		-559.950		-559.950

Bijlage 2: Overzicht lopende bezuinigingen

Omschrijving	2018	2019	port. hdr.	Toelichting	Laatste stand van zaken	Rapporteren over Maatschappelijk effect
Kaasschaaf materiële budgetten	€ 150.000	€ 200.000	div	Alle materiële budgetten zijn in 2018 met 2,5% verlaagd en in 2019 nog eens met 2,5%	Gerealiseerd	nee
Vernieuwing GBA vervalt	0	€ 44.000	HB	Het Ministerie van BZK heeft besloten het moderniseringstraject stop te zetten.	Gerealiseerd	nee
Verhoging bouwleges 5%	€ 27.000	€ 27.000	HD	Ruimte binnen kostendeckendheid is aanwezig	Gerealiseerd	nee
Verhoging verblijfsbelasting	€ 25.000	€ 25.000	LV	Verhoging overnachtingen van € 1,- naar € 1,50, m.u.v. campings, deze is gehandhaafd op € 0,50	Gerealiseerd	ja
Handhaving AVRI		€ 175.000 (vanaf 2020)	HB	Na afwikkeling personele aangelegenheden kunnen de kosten omlaag	Nader te bepalen in 2020	nee

Terugdringen energielasten	€ 25.000	€ 25.000	LV	Mogelijk als gevolg van inkoopvoordelen	Gerealiseerd	nee
Verkoop eigendommen	€ 200.000	€ 200.000 (t/m 2021)	LV	Afstoten van eigendommen gedurende 4 jaar	De panden Nieuwe Tielseweg 112-a, St. Agnietenstraat 26 en Plantage 1a/Honingstraat 10 staan in de verkoop.	nee
Verblijfsbelasting MOE-landers	€ 525.000	€ 525.000	HB	Verblijfsbelasting heffen bij verhuurders van panden aan personen uit Midden- en Oost Europa	Nog niet duidelijk of opbrengst volledig wordt gerealiseerd	ja
Klimaatbeleid	€ 10.500	€ 10.500	LV	Onderuitputting van het budget	Gerealiseerd	ja
Peuterspeelzaalwerk	0	€ 25.000, vanaf 2020 € 50.000	MM	Minder subsidie te verstrekken	Gerealiseerd	ja
Cultuurhistorische Waardenkaart	€ 10.000	€ 10.000	LV	Onderuitputting van het budget	Gerealiseerd	ja
Verhoging OZB 2,5%	€ 186.000	186.000	LV	Verhoging tarieven met 2,5%	Gerealiseerd	nee

Agnietenhof taakstelling 2,5%	€ 32.500	€ 32.500	MM	Taakstellend, conform materiële budgetten	Gerealiseerd	nee
Afschaffen PGB-systeem leerlingenvervoer	p.m.	p.m.	LV	Organisatie leerlingenvervoer weer in eigen hand nemen	Opbrengst nader te bepalen	ja
Sociaal domein						
Extra rijksbijdrage inzetten voor dekking tekorten	€ 745.000	€ 745.000	MM	Middelen zijn niet beschikbaar voor hogere kosten van de zorg	Rijksbijdrage (vooralsnog) minder verhoogd dan verondersteld	ja
Praktijkondersteuner huisarts Jeugd	€ 100.000	€ 100.000	MM	Praktijkondersteuner huisarts moet leiden tot minder specialistische hulp	Ingeboekt in 2018, kan pas vanaf 2019 gerealiseerd worden	ja
Gelijkschakelen budgetten voor wijkteams Jeugd	€ 150.000	€ 150.000	MM	Budget per wijkteam vaststellen op het niveau van de goedkoopste	Ingeboekt in 2018, kan pas vanaf 2019 gerealiseerd worden	nee
Alternatieve uitwerking mantelzorgcompliment	€ 100.000	€ 100.000	HD	Verlaging van het beschikbare budget naar € 125.000	Gerealiseerd	ja
Andere wijze van uitvoeren en inrichten van regelingen t.b.v. de Tielse minima	€ 75.000	€ 75.000	HD	Regeling op een andere wijze (laten) uitvoeren.	Met ingang van 1 januari is gestart met deze nieuwe wijze. Met de 2e voortgangsrapportage wordt een terugkoppeling over de resultaten gegeven.	ja

Onderzoeksopdrachten	€ 125.000	€ 125.000 (minimaal)	MM, HD	Mogelijke onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> • Transformatie Jeugdwet • Opsporen dubbelingen • Niet-wettelijke inzet GGD • Analyse klantgroep 4 • Gemeentelijke meerkostenregeling • Niet wettelijke bijdrage verslavingszorg • Individuele inkomenstoeslag • Beschermingsbewind	Ingeboekt in 2018, levert pas vanaf 2019 bezuinigingen op	ja